

କାନାଞ୍ଜି

Question Bank 2022-33 Std-IX

(Short Stories and Poems)

ଧୂଳିଆ ବାବା

Extract-1

“ମହତକଙ୍କ ଧନଦୌଳତ ଅମାପ । ଗାଈ, ମରୁଣି ପଲକୁ ପଲ । ଧାନ ଚକାର ସାମା ନାହିଁ । ଆୟ ଡେର ।”

ପ୍ରଶ୍ନ - ୧ : ଧୂଳିଆ ବାବା ଲୋକମାନଙ୍କ ଆଗରେ ସବୁଦିନେ କ’ଣ କହୁଥିଲେ ?

ଉତ୍ତର : ଧୂଳିଆ ବାବା ସବୁଦିନେ ଚେଳାମାନଙ୍କ ଆଗରେ କହନ୍ତି ଯେ, ପୁରୀରେ ଯେଉଁ ଜଗନ୍ନାଥ ଦେଉଳ ଅଛି, ସେହି ମନ୍ଦିର ପ୍ରତିଷ୍ଠାକୁ ଅଯୋଧ୍ୟାରୁ ହଜାର ଆଠ ମୂର୍ତ୍ତି ମହତ ଭୋଜି ଖାଇବାକୁ ଆସିଥିଲେ । ସେ ନିଜେ ମଧ୍ୟ ସେମାନଙ୍କ ସହିତ ଆସିଥିଲେ । ଚେଳାମାନଙ୍କ ଭକ୍ତି ଯୋଗୁଁ ସେ ସେଠାରେ ରହିଯାଇଛନ୍ତି । ଆଉ ଏ ମିଛୁଆ ଦେଶଟା ତାଙ୍କୁ ଭଲ ଲାଗୁନଥିଲା ହେଲେ ଚେଳାମାନଙ୍କ ଉପରେ କୃପା କରି ସେମାନଙ୍କ ଅନୁରୋଧ ରକ୍ଷା କରି ଏ ଦେଶରେ ରହିଯାଇଛନ୍ତି ।

ପ୍ରଶ୍ନ - ୨ : ଧୂଳିଆ ବାବାଙ୍କ ପାଖକୁ ଅକସ୍ତ୍ର ଧନ ଦୌଳତ ଆସୁଥିଲା କିପରି ?

ଉତ୍ତର : ଧୂଳିଆ ବାବାଙ୍କର ଧନ ଦୌଳତ ଅମାପ ଥିଲା । ଗାଈ, ମରୁଣି ପଲକୁ ପଲ । ଚକା ପଇସାର ଅଭାବ ନଥିଲା । ଆୟ ଖୁବ୍ ଡେର ଥିଲା । ଆୟ ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ ବିଶେଷ ଆୟ ଥିଲା ଯେ ଦେଶ ମଧ୍ୟରେ ମାଲି ମକଦ୍ଦମା ଉପସ୍ଥିତ ହେଲେ ମୁଦେଇ-ମୁଦାଲା ଦୁଇ ପକ୍ଷ ପ୍ରଭୁଙ୍କ ପାଖରେ ମନାସିଯା’ନ୍ତି । ମାମଲା ଡିଗ୍ରୀ ହେଲେ କିଏ କେତେ ଚକା ଦେବ ପାଞ୍ଜିଆ ଲେଖି ରଖୁଥିଲା । ଯାହାର ମାମଲା ଡିଗ୍ରୀ ହୁଏ ଧୂଳିଆ ବାବା ଜଣେ ସାଧୁଙ୍କୁ ପଠାଇ ତା’ଠାରୁ ଚକା ପଇସା ଅସୁଲ କରୁଥିଲେ ।

ପ୍ରଶ୍ନ - ୩ : ଧୂଳିଆ ବାବାଙ୍କ ଭକ୍ତ ଆଉ ଚେଳାମାନେ କ’ଣ କରୁଥିଲେ ?

ଉତ୍ତର : ଧୂଳିଆ ବାବାଙ୍କ ହାତରୁ ଗଞ୍ଜେଇ ଚିଲମ ଛୁଟଣ ନଥାଏ । ଆଖି ଯୋଡ଼ିକ ସାନ ସାନ ସିନ୍ଦୂର ବିନ୍ଦୁ ପରି ଲାଲ । ସବୁବେଳେ ମିଞ୍ଜି ମିଞ୍ଜି ପରି ଚାହାଁନ୍ତି । ତାଙ୍କ ଗଞ୍ଜେଇ ଚିଲମଟା ହାତେ ଲମ୍ବ । ଦଶ ପନ୍ଦର ଜଣ ଭକ୍ତ ଆଉ ଚେଳା ସବୁବେଳେ ତାଙ୍କୁ ବେଡ଼ି ବସିଥା’ନ୍ତି । ଗଞ୍ଜେଇ ଚିପା କାମ ପାଞ୍ଚ ଛ’ଜଣଙ୍କ ହାତରେ ଲାଗିଥାଏ । ମନ୍ଦିରରୁ ପ୍ରସାଦ ସେବା କରି ସାର୍ ସବୁବେଳେ ଏମାନେ ମହତଙ୍କ ପାଖରେ ହାଜର ହେଉଥିଲେ ।

ପ୍ରଶ୍ନ - ୪ : ରାମ ସାଉ ପ୍ରଭୁଙ୍କଠାରେ କ’ଣ ମନାସିଥିଲା ?

ଉତ୍ତର : ରାମ ସାଉ ଆଉ ଶାମ ସାଉ ଦୁଇ ଭାଇ ଥିଲେ । ଜାଇଭାଗ ବଞ୍ଚୁଆର ପାଇଁ କଟକ ଅଦାଲତରେ ମକଦ୍ଦମା ଦାଏର କଲେ । ରାମ ସାଉ ପ୍ରଭୁଙ୍କଠାରେ ମନାସି ମାମଲା ଡିଗ୍ରୀ ହେଲେ କେତେ ଚକା ଦେବ ପାଞ୍ଜିଆ ପାଖରେ ଲେଖି ଦେଇଗଲା । ଧୂଳିଆ ବାବାଙ୍କ ଉପରେ ପ୍ରମାତ୍ ବିଶ୍ୱାସ ଥିଲା ରାମ ସାଉର । ଅଖଣ୍ଡ ଭକ୍ତି, ସତେ ଯେପରି ଚଳନ୍ତି ଠାକୁର ।

Extract-2

ସେତେବେଳେ ମହନ୍ତ ଗଞ୍ଜେଇ ଚାଣୁଥିଲେ । ପାଟିରୁ ଭକ୍ ଭକ୍ ଧୂଆଁ ବାହାରକରି କଥାଟି ଚିପିଚିପି କହିଲେ ଏଥର ଚିଲମ ନିଆଁ କଥା କହିବ ।

୧ “ଚିଲମ ନିଆଁ କଥା କହିବ” - ଏକଥା ଶୁଣି ଲୋକମାନଙ୍କ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା କ’ଣ ଥିଲା ? ସେମାନଙ୍କ ଏପରି ପ୍ରତିକ୍ରିୟା କାହିଁକି ହୋଇଥିଲା ?

ଉ : ମହନ୍ତ ଯେତେବେଳେ କହିଦେଲେ “ଆମେ ହୁକୁମ୍ କରିବୁ, ଏହି ଚିଲମ ନିଆଁ କହିବ ।” ସେ କଥା ଶୁଣି ସେତେବେଳେ ଚେଲାମାନଙ୍କର ଆନନ୍ଦର ସୀମା ରହିଲା ନାହିଁ । କାରଣ ପୂର୍ବରୁ ଏପରି କଥା କେହି କହି ନଥିଲେ କି ଏପରି ଘଟଣା କେବେ ପୂର୍ବରୁ ଘଟି ନଥିଲା । ଚେଲାମାନଙ୍କର ଦୃଢ଼ ବିଶ୍ୱାସ ଥିଲା, ମହନ୍ତଙ୍କ ଆଜ୍ଞା ମେଣ୍ଟଣ ଅର୍ଥାତ୍ ଅନ୍ୟଥା ହେବାର ନୁହେଁ । ମହନ୍ତ କହିଛନ୍ତି । ଯେତେବେଳେ ଚିଲମ ନିଆଁ ନିଶ୍ଚୟ କଥା କହିବ ।

୨ ସେହି ଦିନ ମଧ୍ୟରେ କେଉଁ କଥା ହାଟ ହୋଇଯାଇଥିଲା ?

ଉ : “ଚିଲମ ନିଆଁ କଥା କହିବ” ମହନ୍ତଙ୍କ ପୂର୍ବରୁ ବାହାରିଥିବା ଏଇ କଥା ସେହି ଦିନକୁ ମଧ୍ୟରେ ଦେଶ ଯାକ ହାଟ ହୋଇଯାଇଥିଲା । ଥୋଡ଼ାଏ ଚେଲା କହିବୁଲୁଥିଲେ “ଧୂଳିଆ ବାବାଙ୍କୁ ପ୍ରଭୁଙ୍କର ସ୍ୱପ୍ନ ହୋଇଛି, ସେ ସିଦ୍ଧ ପୁରୁଷ ହୋଇଗଲେଣି, ତାଙ୍କ ଗଞ୍ଜେଇ ଚିଲମ କଥା କହିବା” ଆଉ ଥୋକେ ହେଲା ପ୍ରକାଶ କଲେ” ନାହିଁ, ନାହିଁ - ଚିଲମ ନୁହେଁ, ଚିଲମ ନିଆଁ କଥା କହୁଛନ୍ତି, ଦଶ ଜଣଙ୍କୁ ଆଜ୍ଞା ହେଲା, ସେ ନିଜେ ଶୁଣିକି ଆସିଛି ।

୩ “ଚିଲମ ନିଆଁ କଥା କହିବ” । ଏକଥା ଦେଶ ସାରା ପ୍ରଚ୍ଚରିତ ହେବା ପର ଦିନ ସକାଳୁ କ’ଣ ହୋଇଥିଲା ?

ଉ : “ମହନ୍ତଙ୍କ ଚିଲମ ନିଆଁ କଥା କହିବ ।” ଏ କଥା ସାରା ଦେଶରେ ପ୍ରଚ୍ଚରିତ ହେବା ପରଦିନ ସକାଳୁ ସଞ୍ଜାୟାଏ ଶହ ଶହ ଲୋକଙ୍କ ଧାଡ଼ି ଲାଗିଗଲା । କାହାକୁ ବେମାର ଛାଡ଼ୁ ନାହିଁ, କାହାର ବଳଦ ହଜିଛି ମିଳୁ ନାହିଁ, କାହାର ମାମଲା ଦାଏର ଅଛି ଡିଗ୍ରୀ ହଉ । ଅନେକ ଅନକ ସ୍ତ୍ରୀଲୋକ ପା’ ପୂଜା ପଠାଇଛନ୍ତି, ସେମାନଙ୍କର ପୁଅ ହେଉ ନାହିଁ, ଚିଲମ ପ୍ରଭୁ ବର ଦେଉଛନ୍ତୁ । ଏହିପରି ଲୋକେ ପାଦ ପୂଜା ପାଇଁ ଟଙ୍କା ଅଧୁଳି ସୁଳା ମହନ୍ତଙ୍କ ପାଦତଳେ ଦେଇ ଅଧିକା ପଡ଼ିଥିଲେ ।

୪ କେବେ କିପରି ବର ମିଳିବ ବୋଲି ଧୂଳିଆବାବା ଲୋକମାନଙ୍କୁ କହିଥିଲେ ?

ଉ : ଚିଲମ ପ୍ରଭୁଙ୍କଠାରୁ ବର ପାଇବା ଆଶାରେ ଲୋକମାନେ ମହନ୍ତ ମହାରାଜାଙ୍କ ନିକଟରେ ଶହ ଶହ ପହଞ୍ଚିବାରୁ, ମହନ୍ତ ମହାରାଜା ଆଜ୍ଞା କଲେ, “ଉଠ ଉଠ ବାବା ମାନେ” । ଆମେ କିଛି କରିବୁ ନାହିଁ । ଏହି ଯେ ଆମ୍ଭର ଗଞ୍ଜେଇ ଚିଲମରେ ଅଗ୍ନି ଦେଖୁଛ, ସେଥିରେ ଧୂଳି ସ୍ଥାପନ ହେବ । ସେହି ଧୂଳିରେ ଅଗ୍ନି ଦେବତା ବିଜେ କରିବେ; ସମସ୍ତଙ୍କର ଗୁହାରି ଶୁଣି ବର ଦେବେ । ଆସନ୍ତା ଅଗିରା ପୁନେଇଁ ଦିନ ଅଗ୍ନି ଦେବତା ସ୍ୱର୍ଗରୁ ବିଜେ ହୋଇ ପୃଥିବୀରେ ଭ୍ରମଣ କରିବେ । ଆମ୍ଭକୁ ସ୍ୱପ୍ନରେ ଆଜ୍ଞା କରିଛନ୍ତି, ଆମ୍ଭେ ଧୂଳି ଥାପି ତାଙ୍କୁ ବିଜେ କରାଇ ରଖୁ । ଯାହାର ଯାହା ଗୁହାରି ଥିବ, ଜଣାଇଲେ ତତ୍ତ୍ୱଶାତ୍ ବର ମିଳିଯିବ ।”

ଉତ୍ତରଲୋକ

Extract-3

“ସେଇଠି ଫାଟକ ପାଖରେ ଠିଆ ହୁଅନ୍ତି ନାରଣ ମାଷ୍ଟେ । କହନ୍ତି ଯା’, ଏଥର ଚାଲି ଯା ।”

ପ୍ରଶ୍ନ - ୧ : ଶୁଭଦା ବାପାଙ୍କର ଗେହ୍ଲା ଝିଅ ବୋଲି କିପରି ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇଛି ?

ଉତ୍ତର : ଶୁଭଦା ବାପାଙ୍କର ଗେହ୍ଲା ଝିଅ । ଆଦର ସୋହାଗ ନ ମିଳିଲେ ସେ କାହାରି ବଶ ହେବା କଥା ନୁହେଁ । ବୋଉ ଯଦି ରାଗରେ ଗୋଟିଏ ମାତୃ ଦେଇଥିବ, ବାପା ଘରକୁ ଆସିବା ଯାଏଁ ଲହରେଇ ଲହରେଇ କୋହଟାକୁ ଲମ୍ବେଇ ରଖୁଥିବା ଶୁଭଦା । ବାପାକୁ ଦେଖିଲେ ଶୁଖିଯାଇଥିବା ଲୁହଧାର ପୁଣି ଥରେ ଝରଝର ହୋଇ ଝରିଯିବ । ବାପା ଥିଲେକରି ପିଠି ଆଉଁସି ଦେଲେ ନିଆଁରେ ପାଣି ପଡ଼ିଲା ପରି ତା’ର କାନ୍ଦ ଦପ୍ କରି ବନ୍ଦ ହୋଇଯାଏ ।

ପ୍ରଶ୍ନ - ୨ : ନାରଣ ମାଷ୍ଟେ ଶୁଭଦାର ପିଲାମାନଙ୍କୁ କିପରି ବୁଝିଥିଲେ ?

ଉତ୍ତର : ଶୁଭଦାର ଶୈଶବାବସ୍ଥା ଅତି ବିଚିତ୍ର । ବାପା ମା’ର ଗେହ୍ଲା ଝିଅ । ଶୁଭଦା ଏମିତି କାହାରି କଡ଼ା କଥା ପଦେ ସହେନି କିମ୍ବା କାହାରି ମନରେ ଦୁଃଖ ଦେବା କଥା ବରଦାସ୍ତ କରେନି । ରଙ୍ଗଣି ପୁଲ ପରି ଲହୁଣୀ ମନଟିଏ ତା’ର । ଛୁଇଁଦେଲେ ଦାଗ ପଡ଼ିଯାଏ । ନାରଣ ମାଷ୍ଟେ ସେକଥା ଭଲ ଭାବରେ ଜାଣିଥିଲେ ଯେ, ନାଲି ଆଖି ଦେଖାଇ ଶୁଭଦାଠାରୁ ପାଠ ଆଦାୟ କରିହେବ ନାହିଁ । ତେଣୁ ସେ ଶୁଭଦାର କଅଁଳିଆ ମନକୁ ବୁଝିପାରିଥିଲେ ।

ପ୍ରଶ୍ନ - ୩ : ନାରଣ ମାଷ୍ଟେ କାହିଁକି ବାଟ ବଳେଇ ଦେବା ପାଇଁ ଆସନ୍ତି ?

ଉତ୍ତର : ଶୁଭଦା ତୁଚ୍ଛା ତରକ୍କୁକାଟିଏ । ଅତିହ୍ନା ମଣିଷ, ଚିହ୍ନା ଗାଁ ରାସ୍ତା, କୁକୁର, ମାଙ୍କଡ଼, ମଶାଣି, ବିଲ, ନାଳ ଉପରେ କାଠ ପୋଲ, ଚାଉଁ ଚାଉଁ ଖରା ଆଉ ଝାମ୍ପୁଲା ଗଛତଳର ଅନ୍ଧାରିଆ ଛାଇ ସମସ୍ତେ ତାକୁ ତରାନ୍ତି । ତେଣୁ ସକାଳୁଆ ସ୍ଥୁଲ ଛୁଟି ହେଲେ ତାକୁ ତର ମାତୁନଥିବା ରାସ୍ତାଯାଏ ବଳାଇ ଦେବା ପାଇଁ ନାରଣ ମାଷ୍ଟେ କିଛି ବାଟ ତା’ ସଙ୍ଗେ ଚାଲି ଚାଲି ଆସୁଥିଲେ । ନାରଣ ମାଷ୍ଟେ ଖାଲି ପାଦରେ ଚାଟିଲା ବାଲି ଉପରେ ତର ତର ପାଦ ପକାଇ ପକାଇ କହୁଥିଲେ- ତାଲ ନାଳ ବନ୍ଧରେ ଛାଡ଼ିଦେଇ ଆସିବି । କାଠ ପୋଲ ସେ ପଟେ ଗାଁର ଛୋଟ ବକାରଟି ବୁଢ଼ାମା’ର କୋଳ ପରି ନିର୍ଭୟ ଲାଗେ । ନାରଣ ମାଷ୍ଟେ ହାତ ଧରି ଧରି ଦବରା କାଠପୋଲ ପାରି କରେଇ ଦିଅନ୍ତି । ପୋଲ ପାରି ହେଲେ ଶୁଭଦା କହେ-ମାଷ୍ଟେ ! ମୁଁ ଏଥର ଚାଲିଯିବି ।

ପ୍ରଶ୍ନ - ୪ : ନାରଣ ମାଷ୍ଟେ ଫାଟକ ପାଖରେ ଛିଡ଼ା ହେଲାବେଳେ ଶୁଭଦା କ’ଣ ଭାବେ ?

ଉତ୍ତର : ଫାଟକ ପାଖରୁ ଘର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସକଳ ରାସ୍ତାରେ ଶୁଭଦା ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ଚାଲେ । ତା’ର ଲଜ୍ଜା ହୁଏ ସେ ମାଷ୍ଟକୁ ଘର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଡାକନ୍ତା ଆଉ ତା’ ବୋଉ ମାଷ୍ଟକୁ ଦହି ସରବତ ଦିଅନ୍ତା । ନହେଲେ ବାଧ୍ୟ କରି ଖାଇବାକୁ ଦେଇ ଛାଡ଼ନ୍ତା । କିନ୍ତୁ ସେ ଭଲଭାବରେ ଜାଣେ ନାରଣ ମାଷ୍ଟେ ଗାଧୋଇବେ, ଠାକୁର ପୂଜା କରିବେ ଓ ତେବେ ଯାଇ

ଖାଇବେ । ସକାଳୁ ଅଗାଧୁଆରେ, ତା', ପାନ ଛଡ଼ା ସେ ଆଉ କିଛି ଖାଆନ୍ତି ନାହିଁ । ଶୁଭଦା ଘରେ ପଶିବା ଯାଏ ନାରଣ ମାଷ୍ଟେ ଅଗାଧୁଆ, ଅଖୁଆ ତା' ପାଇଁ ପ୍ରତିଦିନ ଖରାରେ ଏତେଟ ବାଳନ୍ତି କେଉଁ ଆଶାରେ ?

Extract-4

“ଅକର୍ମଣ୍ୟ ହେବାରୁ ତୋର ସାହାଯ୍ୟ ଲୋଡ଼ିଲି । କିଛି ଖରାପ ଭାବିବୁ ନାହିଁ । - ଭତି ମାଷ୍ଟେ ।”

ପ୍ରଶ୍ନ - ୧ : “ଏହି ଗଳ୍ପରେ ଶୁଭଦାଙ୍କ ଭଦ୍ରଲୋକ କିଏ ?

ଉତ୍ତର : ଏହି ଗଳ୍ପରେ ଭଦ୍ରଲୋକ ଜଣକ ଶୁଭଦାଙ୍କ ପିଲାଦିନର ମାଷ୍ଟେ ଥିଲେ । ସ୍କୁଲ ରେଜିଷ୍ଟରରେ ନାଁ ଲେଖା ହେଲାବେଳେ ଶୁଭଲକ୍ଷ୍ମୀ ପରିବର୍ତ୍ତେ ଶୁଭଦା ଲେଖିଥିଲେ ନାରଣ ମାଷ୍ଟେ । ତତୁର୍ଦ୍ଧା ମୂର୍ତ୍ତି ଭଳି ନିଦାପିତା ଶ୍ୟାମଳ ବିଶ୍ୱାଳ ମୂର୍ତ୍ତିତିଏ । ରୋଲ୍ ମୁଣ୍ଡ, ଚଟା ହୋଇ ମୁହଁ, ବଡ଼ ବଡ଼ ଗଭୀର ଆଖି, ପୁଥୁଳ ଉଦର, ଖୁମ୍ଭ ଭଳି ମଜ୍ଜୁତ ଗୋଡ଼, ହାତ । କବାଟ ଭଳି ଚଉଡ଼ା ଜବର ପିଠି, ଖଇର ବୋଳାରେ ନାଲି ପଡ଼ିଥିବା ପାନ ଖୁଆ ଓଠ । ସବୁତକ ଏକାଠି ମିଶାଇ ଦେଲେ ସେ ହେବେ ନାରଣ ମାଷ୍ଟେ ଯିଏ ଗଳ୍ପର ଭଦ୍ରଲୋକ ।

ପ୍ରଶ୍ନ - ୨ : ନାରଣ ମାଷ୍ଟେ ଶୁଭଦାକୁ ପିଲାଦିନେ କିପରି ସ୍ନେହ କରୁଥିଲେ ?

ଉତ୍ତର : ନାରଣ ମାଷ୍ଟେ ପଦ୍ମାସନ ପକାଇଲା ଭଳି ଚଉଡ଼ା ଚକା ପାରି ବସନ୍ତି । ପାଖୁକିଆ କରି ବାଁ ଜଘ ଉପରେ ସେ ଶୁଭଦାକୁ ବସାଇ ପାଠ ପଢ଼ାଇବା ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ । ବ୍ରହ୍ମା, ବିଷ୍ଣୁ, ମହେଶ୍ୱର ଲେଖି ଅକ୍ଷର ଶିଖାଇଥିଲେ । କାହାଣୀ କହୁ କହୁ, ରେଲ କରୁ କରୁ, କୁତୁ କୁତୁ କରି ହସାଇ ହସାଇ ତାକୁ ସ୍ନେହକରି ପଢ଼ାଉଥିଲେ । ବେତ ବାଡ଼ିର ଆଦୌ ଆବଶ୍ୟକ ପଡ଼େ ନାହିଁ ।

ପ୍ରଶ୍ନ - ୩ : ନାରଣ ମାଷ୍ଟେ ଶୁଭଦାଙ୍କ ପାଖକୁ କାହିଁକି ଆସିଥିଲେ ?

ଉତ୍ତର : ସେଦିନ ନାରଣ ମାଷ୍ଟେ ଶୁଭଦା ପାଖକୁ ଅତି ଜରୁରୀ କାମରେ ଆସିଥିଲେ । ପୁଅ ଚାଳର ଆଇ.ଏ. ଫେଲ୍ ହୋଇ ପାଠରେ ତୋରି ବାନ୍ଧି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବେକାର ହୋଇ ଘରେ ବସିଥିଲା । ତେଣୁ ତା' ପାଇଁ କିଛି ଆର୍ଥିକ ସାହାଯ୍ୟ ଆଶାରେ ନାରଣ ମାଷ୍ଟେ ଶୁଭଦାଙ୍କ ପାଖକୁ ସେଦିନ ଆସିଥିଲେ । ଥରେ ନୁହେଁ ତାରି ତାରି ଥର । ଥରେ ଗାଁରୁ ଭୁବନେଶ୍ୱର ଆସିଲେ ପନ୍ଦର ଚକା ଖର୍ଚ୍ଚ ବୋଲି ନାରଣ ମାଷ୍ଟେ ଦୁଃଖ ପ୍ରକାଶ କରିଅଛନ୍ତି । ଅକର୍ମଣ୍ୟ ହେବାରୁ ଶୁଭଦାଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟ ଲୋଡ଼ିଛନ୍ତି ବୋଲି ପ୍ରକାଶ କରିଛନ୍ତି ଚିଠିରେ ।

ପ୍ରଶ୍ନ - ୪ : ଶୁଭଦା ଭବିଷ୍ୟତରେ କ'ଣ ହେବେ ବୋଲି ନାରଣ ମାଷ୍ଟେ କହିଥିଲେ ?

ଉତ୍ତର : ସ୍କୁଲ ନାଁ ଲେଖା ରେଜିଷ୍ଟରରେ ଶୁଭଲକ୍ଷ୍ମୀ ପରିବର୍ତ୍ତେ ‘ଶୁଭଦା’ ଲେଖିଥିଲେ ନାରଣ ମାଷ୍ଟେ । କହିଥିଲେ ଆମର ତିନି ଠାକୁର । ଜଗନ୍ନାଥ, ବଳଭଦ୍ର, ସୁଭଦ୍ରା । ତିନି ଅକ୍ଷର ଶୁଭ । ଶୁଭଦା ଆମର ଖାଲି ଲକ୍ଷ୍ମୀ ହେବ ନାହିଁ, ସରସ୍ୱତୀ ବି ହେବ । ଆମ ଅକ୍ଷର ନାମ ରଖିବ ଏବଂ ସମସ୍ତଙ୍କ ପାଇଁ ଶୁଭଦାୟିନୀ ହେବ । ବାପା ମଧ୍ୟ ଏଥିରେ ଖୁସି ହୋଇଥିଲେ । ସେହି ଦିନୁ ହେଲା ‘ଶୁଭଲକ୍ଷ୍ମୀ’ ପରିବର୍ତ୍ତେ ‘ଶୁଭଦା’ ।

ଶିକାର

Extract-5

ବାଘ ଭାଲୁଙ୍କ ଅପେକ୍ଷା ଲୋକେ ତାକୁ ବେଶୀ ଭୟ କରନ୍ତି । ବାଘ-ଭାଲୁଙ୍କ ଅପେକ୍ଷା ସେ ଲୋକଙ୍କର କ୍ଷତି କରେ ହେଉ ବେଶୀ ।

କ ଏଠାରେ କାହା ବିଷୟରେ କୁହାଯାଇଛି ?

ଉତ୍ତର : ଏଠାରେ ଗୋବିନ୍ଦ ସରଦାର କଥା କୁହାଯାଇଛି, ସେ ଅତି ଅତ୍ୟାଚାରୀ ଲୋକ ଥିଲା । ତେଣୁ ଲୋକେ ତାକୁ ଭୟ କରନ୍ତି ।

ଖ ଲୋକେ ବାଘ-ଭାଲୁଙ୍କ ଅପେକ୍ଷା ମଣିଷକୁ ଅଧିକ ଭୟ କରନ୍ତି କାହିଁକି ?

ଉତ୍ତର : ଭାଲୁ ହେଉ କି ବାଘ ସେମାନେ ନିଜ ଆତ୍ମରକ୍ଷା କିମ୍ବା ଖାଦ୍ୟ ପାଇଁ ଆକ୍ରମଣ କରି ଶିକାର କରନ୍ତି । ମଣିଷ ସାହସ ଓ ଚେଷ୍ଟା ବଳରେ ତାଙ୍କ ଠାରୁ ନିଜକୁ ସୁରକ୍ଷିତ ରଖି ପାରିବ । କିନ୍ତୁ ମଣିଷ ନିଜର ଲୋଭ ଓ ହିଂସା ଏବଂ ମନ୍ଦବୁଦ୍ଧି ଲାଗି ଅନ୍ୟର କ୍ଷତି କରେ । ତେଣୁ ଲୋକେ ବାଘ-ଭାଲୁଙ୍କ ଅପେକ୍ଷା ମଣିଷକୁ ଅଧିକ ଭୟ କରନ୍ତି ।

ଗ ସେ ଘିନୁଆର କି କ୍ଷତି କରିଥିଲା ?

ଉତ୍ତର : ଏଠାରେ ଗୋବିନ୍ଦ ସରଦାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କୁହାଯାଇଛି । ଗୋବିନ୍ଦ ଲୋକଙ୍କୁ ଲୁଚୁ ଥିଲା, ଶୋଷଣ କରୁଥିଲା । ସେ ଘିନୁଆର ଘର ଦ୍ଵାର, ଜମିବାଡ଼ି ଲୁଚି ନେଇଥିଲା । ଏପରିକି ତା' ସ୍ତ୍ରୀ ପ୍ରତି ଅସଦ୍ ବ୍ୟବହାର କରିବାର ଚେଷ୍ଟା କରିଥିଲା । ସେଥିପାଇଁ ଘିନୁଆ ତାକୁ ମାରି ଦେଲା ।

ଘ ଘିନୁଆ ତାକୁ କିପରି ମାରିଲା ?

ଉତ୍ତର : ଗୋବିନ୍ଦ ଘିନୁଆର ସ୍ତ୍ରୀ ପ୍ରତି ନିଜର ଦେବାକୁ ଘିନୁଆ ତାକୁ ମାରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କଲା । ଘିନୁଆକୁ ଦେଖି ଗୋବିନ୍ଦ ଖସି ଯିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରୁଥିଲା । ଗୋବିନ୍ଦ ମଠରରେ ଥିଲେ ବି ଘିନୁଆ ତାର ମାରି ତାର ଗାଡ଼ିର ଚକା ଅଟକ କରି ଦେଲା । ତା'ପରେ ଚାଙ୍ଗିଆ ଚୋଟରେ ତାର ମୁଣ୍ଡ ଗଣ୍ଠି ଅକଳା କରିଦେଲା ।

Extract-6

ସରକାର ଘରର କେତେ ପହି ଫିକର, କାଇଦା କଟକଣା ଅଛି । ଖାଲି ସେମିତି କ'ଣ ବକ୍ସିୟ ଦିଆଯିବ ? ସେ ଘରକୁ ଫେରି ସବୁ ଦେଖାଇବ । କି ଖୁସି ହେବ ସ୍ତ୍ରୀ ତା'ର ସେ ସବୁ ଦେଖୁ !

କ ସରକାର ଘରର କାଇଦା କଥା ଘିନୁଆ କାହିଁକି ଭାବିଲା ?

ଉତ୍ତର : ଶିକାର ଭେଟି ଦେବା ମାତ୍ରେ ତେପୁଟି କମିଶନର ଘିନୁଆକୁ ବକ୍ସିୟ ଦେଉଥିଲେ । ଏହି ସାହେବଙ୍କ ବ୍ୟତୀତ ଘିନୁଆ ଆଉ କୌଣସି ହାକିମକୁ ଜାଣି ନଥିଲା । ଏଥର ତାକୁ ଏଯାଏଁ ପୁରସ୍କାର ତ ମିଳିନି, ପୁଣି ସରକାରୀ ଘରେ ବନ୍ଦୀକରି ରଖାଯାଇଛି । ସେଥିପାଇଁ ଘିନୁଆ ଏସବୁକୁ ସରକାର ଘରର କାଇଦା ବୋଲି ଭାବିଲା ।

ଖ ତାକୁ କି ବକ୍ସିୟ ମିଳିବ ବୋଲି ସେ କଳ୍ପନା କରୁଥିଲା ?

ଉତ୍ତର : ମେଳିଆ ଝପଟ ସିଂକୁ ମାରି ତୋରା ପାଞ୍ଚ ଶହ ଟଙ୍କା ପୁରସ୍କାର ପାଇଥିଲା । ଗୋବିନ୍ଦ ସରଦାର ଝପଟ ସିଂ ଠାରୁ ବହୁ ଗୁଣରେ ଭୟଙ୍କର । ତେଣୁ ଘିନୁଆ ଭାବୁଥିଲା ତାକୁ ଅଧିକ ବକ୍ସିୟ ମିଳିବ । ତା ମୁଣ୍ଡରେ କଳାକନାର ଖୋକ ପିନ୍ଧାଇ ଦେଇ ତା ହାତରେ ସୁନାରୁପା ଢାଳି ଦିଆଯିବ । ସରକାର ଘରର କେତେ ପହି ଫିକର କାଇଦା କଟକଣା ଘିନୁଆ ଜାଣି ନଥିଲା ।

ଗ ଭବିଷ୍ୟତ ବିଷୟରେ ସେ କ'ଣ ସବୁ ଭାବୁଥିଲା ?

ଉତ୍ତର : ଘିନୁଆ ଜେଲର ଅନ୍ଧାରୁଆ ଗୁମ୍ଫାରେ ବସି ଭବିଷ୍ୟତର ଚିନ୍ତା କରୁଥିଲା । ଭାବୁଥିଲା ବକ୍ସିୟ ପାଇ ସେ ଶୀଘ୍ର ଘରକୁ ଯିବ । ତା ସ୍ତ୍ରୀକୁ ସବୁ ଚିଜ ଦେଖାଇବ । ସେ ଭାରି ଖୁସି ହେବ । ଭଲ ଘରଦ୍ଵାର କରି ଜମିବାଡ଼ି ଚଷି ସେ ସୁଖରେ ଘର ସଂସାର କରି ରହିବ ।

ଘ ବାସ୍ତବରେ କ'ଣ ହେଲା ?

ଉତ୍ତର : ଘିନୁଆର ସ୍ଵପ୍ନ ଓ ତା' ଜୀବନର ବାସ୍ତବତାରେ ଆକାଶ ପାତାଳ ପ୍ରଭେଦ ରହିଗଲା । ସରକାରୀ ଆଇନରେ ଗୋବିନ୍ଦକୁ ମାରି ଘିନୁଆ ଅପରାଧୀ ହୋଇଛି । ତେଣୁ ହତ୍ୟାକାରୀର ବିଚାରରେ ସେ ପ୍ରାଣଦଣ୍ଡ ପାଇଲା । ଏହି ଦଣ୍ଡର ଅର୍ଥ ସେ ବୁଝିବା ଆଗରୁ ତାକୁ ପାଖା ହୋଇଗଲା ।

Extract-7

ପଲ୍ଲବୁ ତା' ପରେ ଅନେକ ଖେଳ ସରଞ୍ଜାମ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇଥିଲା ତଥା ଛବି ବହିଟିଏ ଚିରିବାର ସ୍ୱାଧୀନତା ଦିଆଯାଇଥିଲା, କିନ୍ତୁ ତା' ମନ ଲାଗୁ ନଥିଲା । ସେତିକି ସମୟ ଦୁର୍ଲଭ ବାପାଟି ସହ ଖେଳିବାରେ କେତେ ମଜା ଥାଏ ।

କ ପଲ୍ଲବୁକୁ କାହାପରେ ଖେଳ ଜିନିଷ ଯୋଗାଇ ଦିଆଗଲା ?

ଉତ୍ତର : ପଲ୍ଲବୁର ବାପା ସୁକୁମାର ନାଟକ ଅଭିଯାସ ପାଇଁ ଚାଲିଗଲା ବେଳେ ପଲ୍ଲବୁ ବାପା ସାଙ୍ଗରେ ଖେଳିବ ନହେଲେ ତା' ସହିତ ଯିବ ବୋଲି ଜିଦି କରି କାନ୍ଦିଲା । ତାକୁ ଶାନ୍ତକରି ଦେବା ପାଇଁ ଅନେକ ଖେଳ ଜିନିଷ ଦିଆଗଲା । ଏମିତିକି ଛବି ବହିଟିଏ ଚିରିଦେଲେ ବି ତାକୁ କେହି ଗାଳି ଦେଲେ ନାହିଁ ।

ଖ ତା' ମନ କାହିଁକି ଲାଗୁନଥିଲା ?

ଉତ୍ତର : ପଲ୍ଲବୁ ତା ବାପା ସାଙ୍ଗରେ ରହିବାକୁ ଭଲ ପାଏ । ସେ ଜାଣିଥିଲା ଯେ ସୁକୁମାର ପରଦିନ ସହରକୁ ଫେରିଯିବ । ତେଣୁ ସେ ବାପାକୁ ଛାଡ଼ି ରହିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରୁନଥିଲା ।

ଗ ତା'ର ଅନ୍ୟ ସାଙ୍ଗମାନଙ୍କ ନାମ କ'ଣ ? ପଲ୍ଲବୁ ସେମାନଙ୍କ ଅପେକ୍ଷା ବାପା ସହିତ ଖେଳିବାକୁ କାହିଁକି ବେଶୀ ଭଲପାଏ ?

ଉତ୍ତର : ପଲ୍ଲବୁର ସାଙ୍ଗମାନେ ହେଲେ ଜ୍ୟାକ, ପେଟୁ, କୁମ୍ କୁମ୍ ଇତ୍ୟାଦି । ସେମାନେ ବି ପଲ୍ଲବୁ ଭଳି ସାନ ପିଲା । ତେଣୁ ଖେଳିବାବେଳେ ସମସ୍ତେ ସମାନ । ମାତ୍ର ଘରେ ପଲ୍ଲବୁ ତା' ବାପା ସାଙ୍ଗରେ ଖେଳିବା ବେଳେ ସେ ଯାହା କହେ ତାହା ହିଁ ହୁଏ, ଯାହା ସାଙ୍ଗମାନଙ୍କ ସହିତ ହୁଏ ନାହିଁ । ତେଣୁ ସେ ସାଙ୍ଗମାନଙ୍କ ଅପେକ୍ଷା ବାପା ସହିତ ଖେଳିବାକୁ ବେଶୀ ଭଲ ପାଏ ।

ଘ ବୋଉ ସେଦିନ ପଲ୍ଲବୁକୁ କିପରି ସଜାଇଦେଲେ ?

ଉତ୍ତର : ବୋଉ ପଲ୍ଲବୁକୁ ନେଇ ନାଟକ ଦେଖି ଯିବାକୁ ସଜ କରି ଦେଲେ । ତା' ମୁହଁ ହାତ ଧୋଇ ପୋଛି ପାଉଡ଼ର ଲଗାଇ ଦେଲେ । ଚକ୍ଚକିଆ ପ୍ୟାଞ୍ଜି ଓ ଠେକୁଆ ବ୍ୟାଡ଼ମିଣ୍ଟନ୍ ଖେଳୁଥିବା ସାର୍ତ୍ତ ପିନ୍ଧାଇ, ନିଜେ ଭଲରେ ବେଶ ହୋଇଗଲେ ନାଟକ ଦେଖିବାକୁ ।

Extract-8

ସେଠି ଦେଖାଦେବ ତା'ର ଅତି ଆପଣାର ବାପା, ସେକଥା ହୃଦୟଙ୍ଗମ କରି ପଲ୍ଲବୁ ଚମକ୍ଷୁତ ଦେଖାଗଲା ।

“ବାପା ବାହାରିଲେ ମୁଁ ଡାକିବି ।”

“ଛିଃ, ପାଟି ଫିଟାଇବୁ ନାହିଁ ।” କହିଲା ବୋଉ । ଏଭଳି ପରାମର୍ଶ ପଲ୍ଲବୁକୁ ଅର୍ଥହୀନ ମନେହେଲା ।

କ ତା' ବାପା କେଉଁଠାରୁ ବାହାରିବ ବୋଲି ପଲ୍ଲବୁ ଜାଣିଲା ?

ଉତ୍ତର : ପ୍ରେକ୍ଷାଳୟରେ ବୋଉ ପାଖରେ ପଲ୍ଲବୁ ବସି ତା ପାଖ ସିଏ ସ୍ୱଳ୍ପମାର ପାଇଁ ରଖୁଥିଲା । ଆଉ ଜଣେ ମହିଳା ସେଠାରେ ବସିବାରୁ ପଲ୍ଲବୁ ବାଧା ଦେଲା । ସେତେବେଳେ ତା' ବୋଉ ରଙ୍ଗମଞ୍ଚ ଆଡ଼କୁ ଠାରି ଦେଇ ତା'ବାପା ସେଠି ବାହାରିବେ ବୋଲି ଜଣାଇଲେ । ପଲ୍ଲବୁକୁ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଲାଗିଲା, ମଜା ବି ଲାଗିଲା ।

ଖ ବୋଉ ତାକୁ କି ପରାମର୍ଶ ଦେଲେ ? କାହିଁକି ?

ଉତ୍ତର : ପଲ୍ଲବୁ କହିଲା ବାପା ରଙ୍ଗମଞ୍ଚରେ ବାହାରିଲେ ସେ ଡାକିବ । ହୁଏତ ତାହା ଦ୍ୱାରା ତା ନିଜର ଗୁରୁତ୍ୱ ବଢ଼ିବ ବୋଲି ତାକୁ ଲାଗିଲା । ଆଗରୁ ତା'ର ନିଜର କେହି ସେଠାରେ ଅଭିନୟ କରୁଥିବା ସେ ଜାଣିନଥିଲା । ତା'ର ବାପାକୁ ଡାକିବାକୁ ଲଜ୍ଜା ଜାଣି ବୋଉ ଏପରି କରିବାକୁ ବାରଣ କଲେ ।

ଗ ବୋଉ ତାକୁ କି ପରାମର୍ଶ ଦେଲେ ? କାହିଁକି ?

ଉତ୍ତର : ନାଟକର ପ୍ରଥମ ଦୃଶ୍ୟ ଥିଲା ରାଣୀ କର୍ଣ୍ଣବତୀ ଶିଶୁ ଉଦୟକୁ ଧାଇଁ ପାନା ଦାୟିତ୍ୱରେ ଦେଇ ସତୀ ହେବାକୁ ଡାକିଗଲେ । ଏହି ଦୁଃଖଦ ପରିସ୍ଥିତି ଲାଗି ଧାଇଁ ପାନା କାନ୍ଦି ପକାଇଲେ । ପଲ୍ଲବୁ ଏସବୁ କିଛି ହୁଣ୍ଟୁନଥିଲା । ତେଣୁ ସେ ଧାଇଁ ଶୋକର କାରଣ ପଚାରିଲା ।

ଘ ନାଟକର ଦୃଶ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ତା' ପାଇଁ ଦୁର୍ବୋଧ ଥିଲା କାହିଁକି ?

ଉତ୍ତର : ମିବାର ରାଜ ପରିବାରର ଏହି ଘଟଣା ପଲ୍ଲବୁ ଜାଣିନଥିଲା କି ବୁଝିପାରୁ ନଥିଲା । ସେ କେବଳ ଅପେକ୍ଷା କରିଥିଲା ତା'ବାପାକୁ । ସେ ବାହାରୁ ନଥିଲେ । ତେଣୁ ଏହି ଦୁର୍ବୋଧ୍ୟ ଦୃଶ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ତା'ପାଇଁ ବିରକ୍ଷିକର ଥିଲା ।

ସୁଖାଗ୍ନି

Extract-9

ଦୁହେଁ ଭଡ଼ି ବୁଲୁଥିଲେ ପ୍ରଜାପତି ପରି । ସର୍ଣ୍ଣପ୍ରଭା ସେ ଶୁଣିକୁ ଭପଭୋଗ କରୁଥିଲେ ମନଭରି ।

ପ୍ର: (କ)ଏଠାରେ କେଉଁ ଦୁଇଜଣଙ୍କ ବିଷୟରେ କୁହାଯାଇଛି ?

ଉ: ଏଠାରେ ଅନେଷ ଓ ତା'ର ସ୍ତ୍ରୀ ରୁଚି କଥା କୁହାଯାଇଛି । ଏ ଦୁହେଁ ସର୍ଣ୍ଣପ୍ରଭାର ପୁଅ ଓ ବୋହୂ । ଏମାନେ ଗୋଥା ଯାଇ ମନଶୁସିରେ ମଉଳ କରିବା ପାଇଁ ଚାହୁଁଥିଲେ ।

ପ୍ର: (ଖ)ରୁଚି ଅନେଷକୁ କ'ଣ ବୁଝାଉଥିଲା ?

ଉ: ଅନ୍ୱେଷକୁ ଟଙ୍କା ପଇସାର ମୋହ ଘାରିଲା । ତେଣୁ ସେ ଆମେରିକା ଯାଇ ଅଧିକ
ରୋଜଗାର କରିବାକୁ ଚାହୁଁଥିଲା । ମାତ ରୁଚି ଅନ୍ୱେଷକୁ କହୁଥିଲା, ଏତେ ପଇସା ଆମର କ'ଣ
ହେବ ? ପଇସା ଦରକାର ହେଲେ ମୁଁ ଚାକିରି କରି ରୋଜଗାର କରିପାରିବି ।

ପ୍ର: (ଗ)ଅନ୍ୱେଷ ପାଖରେ ମଣିଷ ପଣିଆ ନଥିଲା କାହିଁକି ?

ଉ:ଅନ୍ୱେଷ ଅର୍ଥଲୋଭରେ ପାଗଳ ହୋଇଥିଲା । ଅଧିକ ରୋଜଗାର କରି ବିଳାମ୍ରପୂର୍ଣ୍ଣ
ଜୀବନଯାପନ କରିବାକୁ ସେ ଚାହୁଁଥିଲା । ସେ ମାଆର ବିଚାରଧାରା ଓ ଆଦର୍ଶକୁ ଖାତିର
କରୁନଥିଲା । ମାଆ ତାକୁ ବାହାରକୁ ନଯିବାକୁ କହୁଥିଲେ ମଧ୍ୟ ସେ ଆପଣାର ଜିଦ୍ରେ ଅଟଳ
ଥିଲା । ମଣିଷ ପଣିଆ ଅପେକ୍ଷା ଅର୍ଥ ତା'ର ଦରକାର । ତେଣୁ ମାଆ ବୁଝିଥିଲେ ଅନ୍ୱେଷ
ପାଖରେ ମଣିଷପଣିଆ ନାହିଁ ।

ପ୍ର: (ଘ)ଅନ୍ୱେଷ ରାଗି ଯାଉଥିଲା କାହିଁକି ?

ଉ: ଅନ୍ୱେଷ ଆମେରିକା ଯିବାକୁ ପାଗଳ ପରି ହେଉଥିଲା । ଅଧିକ ମାଆ ସର୍ବସ୍ୱତ୍ୱା ଓ ପଢ଼ା
ରୁଚି ତାକୁ ସେଥିରୁ ବାରଣ କରୁଥିଲେ । ରୁଚି ନିଜେ ରୋଜଗାର କରି ଅନ୍ୱେଷର ହାତମୁଠାକୁ
ଟାଣ କରିବାକୁ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦେଉଥିଲା । ଗୋଟିଏ ଷ୍ଟାଣ୍ଡାର୍ଡ ଲାଇଫ୍ ମେମ୍ବେର କରିବାର,
ସୁଯୋଗ ସେ ପାଇନାହିଁ । ଆମେରିକା ଗଲେ ସେ ନିଜର ମନୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପୂରଣ କରିବ ।
କୋଟିପତି ହୋଇଫେରିବ । ଅଧିକ ଏମାନେ ତାକୁ ସେଥିରୁ ବାରଣ କରୁଛନ୍ତି । ତେଣୁ ଅନ୍ୱେଷ
ରାଗିଯାଉଥିଲା ।

Extract -10

ତାକୁ ମୁହୂର୍ତ୍ତେ ନ ଦେଖିଲେ ଦୁହେଁ ପାଗଳ ହୋଇଯାଉଥିଲେ । ଘର ଚଳେଇବା ପାଇଁ ଚାକିରି
କରିଥିଲା ରୁଚି, ଆଦ୍ୟାକୁ ସମ୍ଭାଳୁଥିଲେ ସର୍ବସ୍ୱତ୍ୱା ।

ପ୍ର: (କ)ଏଠାରେ କାହା କଥା କୁହାଯାଇଛି ? ତାକୁ କିଏ ପାଠୁଥିଲେ ?

ଉ: ଏଠାରେ ରୁଚିର ଝଅ ଆଦ୍ୟାକୁ ସର୍ବପତ୍ନୀ ହିଁ ଲାଳନ ପାଳନ କରୁଥିଲେ । ତା'ର ସୁହଁକୁ ଚାହିଁ ଦୁହେଁ ଅନ୍ଦୋଷକୁ ଭୁଲିଯିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରୁଥିଲେ ।

ପ୍ର: (ଖ)ଅନ୍ଦୋଷକୁ କେହି ଅଟକାଇ ନପାରିବାର କାରଣ କ'ର ?

ଉ: ଅନ୍ଦୋଷ ପଲସା ପାଇଁ ଏକରକମ ପାଗଳ ହୋଇଯାଇଥିଲା । ନିଜର ସ୍ତ୍ରୀ ଓ ମାଆଙ୍କର କଥାକୁ ସେ ରଖନଥିଲା । ବରଂ ସବୁ ସମ୍ପର୍କର ସ୍ତ୍ରୀକୁ କାଟି ଦେଇ, ସେ ଆମେରିକା ଚାଲିଗଲା । ତା'ର ଅଧିକ ରୋଜଗାର କରିବାର ମୋହ ସ୍ନେହ ମମତା ବନ୍ଦନର ଡ଼ୋରି ଅଟକାଇ ପାରିନଥିଲା ।

ପ୍ର: (ଗ)ସର୍ବପତ୍ନୀ ରୁଚିକୁ ସୁହଁ ଦେଖାଇ ପାରୁନଥିଲେ କାହିଁକି ?

ଉ: ମାତ୍ର ତିନିମାସ ଘର ଛାଡ଼ିବା ପରେ ଅନ୍ଦୋଷ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବଦଳିଗଲା । ଗଲାବେଳେ ସେ କହିଥିଲା ସେଠାରେ ସେଟଳ ହେଲେ ରୁଚିକୁ ନେବ । କିନ୍ତୁ ସେଠାକୁ ଯାଇ ସେ ଗୋଟିଏ ଧନୀ ଆମେରିକୀୟ ଝିଅକୁ ବିବାହ କଲା । ରୁଚି ପାଇଁ ସାଧାନତା ଡ଼ିଭୋର୍ସ ପେପର ପଠାଇ ଦେଲା । ସେ ଏତେ ଶାନ୍ତ ରକ୍ତ ସମ୍ପର୍କକୁ ଭୁଲିଗଲା । ରୁଚିର ନଅମାସର ଗର୍ଭାବସ୍ଥାରେ ପୁଅର ଏହି କାର୍ଯ୍ୟ ଦେଖି ସର୍ବପତ୍ନୀ ରୁଚିକୁ ସୁହଁ ଦେଖାଇପାରୁନଥିଲେ ।

ପ୍ର: (ଘ)କେଉଁ ଘଟଣାଟି ପରିବାର ପାଇଁ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଦୁଃଖଦ ଥିଲା ?

ଉ: ଏହା ଭିତରେ ଆଦ୍ୟା ଜନ୍ମ ନେଲା । ଆଦ୍ୟାକୁ ବର୍ଷେ ନ ପୁରୁଣୁ ତା'ର ଦେହ ଅସୁସ୍ଥ ହେଲା । ବର୍ଷାଦିନେ ତାକୁ କିପରି ଡ଼ାକ୍ତରଖାନାରୁ ନେବେ ଶାଶୁବୋହୁଙ୍କୁ ବୁଦ୍ଧିବାଟ ଦିଶିଲା ନାହିଁ । ପଡ଼ିଶା ଘରର ଗାଡ଼ିରେ ଆଦ୍ୟାକୁ ଧରି ଡ଼ାକ୍ତରଖାନା ଗଲାବେଳେ ବାଟରେ ଗଛଭାଙ୍ଗି ପଡ଼ି ରାସ୍ତା ବନ୍ଦ ହୋଇଗଲା । ଗାଡ଼ି ଆଉ ଆଗକୁ ଯାଇପାରିଲା ନାହିଁ । ତେଣୁ ଶାଶୁବୋହୁ ଦୁହେଁ

ମିଶି ଛୁଆକୁ ଧରି ଆଖୁଏ ପାଣିରେ ପଶି ନାକରଗାନାକୁ ନେଲେ । ମାତ୍ର ଦାକ୍ତର ଆଦ୍ୟାକୁ ମୃତ ବୋଲି ଘୋଷଣା କଲେ । ଗୋଟିଏ ପଟେ ପୁଅର ଅନ୍ୟତ୍ର ବିବାହ ଅନ୍ୟପଟେ ନାରୁଣୀର ମୃତ୍ୟୁ ହିଁ ପରିବାର ପାଇଁ ଦୁଃଖ ଆଣି ଦେଲା ।

Extract -11

ସେ ଯେତିକି ଦୁଃଖୀ, ସର୍ବପ୍ରଭା ତା'ରୁ ଅଧିକ ଦୁଃଖୀ ଏକଥା ରୁଚି ବୁଝିପାରୁଥିଲେ । ତା'ବାପା ଯେତେ ଅଶାନ୍ତି ହେଲେ, ସର୍ବପ୍ରଭା ଯେତେ ବିରକ୍ତ ହେଲେ ସେ କାହାରି କଥା ଶୁଣି ନଥିଲା ।

ପ୍ର: (କ) ରୁଚି କାହାରି କଥା ଶୁଣି ନଥିଲା କାହିଁକି ?

ଉ: ଅନ୍ୟେକ ଆମେରିକାରେ ଜେନି ବୋଲି ଏକ ଗ୍ରୀଷ୍ମୀଆନ ଝିଅକୁ ବିବାହ କରିଥିଲା । ଆଉ ରୁଚିକୁ ଅନ୍ୟତ୍ର ବିବାହ କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଇଥିଲା । ସର୍ବପ୍ରଭା ମଧ୍ୟ ଚାହୁଁଥିଲେ ରୁଚି ଆଉଥରେ ବିବାହ କରୁ । ମାତ୍ର ରୁଚି ସର୍ବପ୍ରଭାକୁ ଛାଡ଼ି କେଉଁ ଆଡ଼େ ଯିବାକୁ ଚାହୁଁ ନଥିଲା । ଯିଏ ଯେତେ ଅଶାନ୍ତି ହେଲେ ମଧ୍ୟ ସେ କାହା କଥା ଶୁଣିନଥିଲା ।

ପ୍ର: (ଖ) ସର୍ବପ୍ରଭା ବୋହୂର କିପରି ଯତ୍ନ ନେଉଥିଲେ ?

ଉ: ରୁଚି ଅଧିକ୍ଷରୁ ଫେରି ନିଜର ଭ୍ୟାନିଟି ଫୋପାଡ଼ି ଦେଇ ମ୍ରୋଫ୍ୟାରେ ଗଡ଼ିପଡ଼େ । ବଡ଼ ପାଟିରେ ଶାଶୁଙ୍କୁ ପାଣି ମାଗେ । ସର୍ବପ୍ରଭା ପାଣି ନେଇ ଆସିଲେ ସେ ହାତରେ ନନେଇ ନିଜର ମୁହଁ ଦେଖେଇ ଦିଏ । ସର୍ବପ୍ରଭା ତାକୁ ପାଣି ପିଆଇ ଦିଅନ୍ତି । ପାଣି ପିଇବା ପରେ ଶାଶୁଙ୍କ କାନିରେ ରୁଚି ନିଜର ମୁହଁକୁ ପୋଛି ଦିଏ । ସର୍ବପ୍ରଭା ତା'ମୁଣ୍ଡ ଆଉଁସି ଦିଅନ୍ତି । ଆଉ ତାକୁ ଛାତିରେ ଆଉଜେଇ ଦିଅନ୍ତି । ମଥାରେ ରୁମା ଦିଅନ୍ତି ।

ପ୍ର: (ଗ)ରୁଚିର କି ପରିବର୍ତ୍ତନ ଦେଖାଦେଲା ?

ଉ: ନିଜର ଝିଅକୁ ଓ ସାକାକୁ ଦୂରାଇ ରୁଚି ଏକବାର ଅସହାୟ ହୋଇଯାଇଥିଲା । କିଛି ଦିନ ପରେ ରୁଚି ସାଭାବିକ ଅବସ୍ଥାକୁ ଫେରି ଆସିଲା । ଘରର ଦାୟିତ୍ୱ ନେବା ସହିତ ଅଧିକ ଗଲା । ସୁଖ କୁଣ୍ଡାଲଲା, ପାଉଡ଼ର ଲଗାଇଲା । ଦିନେ ଘରେ ସାଲତି ରଖିଥିବା ଅନୁଷ୍ଠାନ ସବୁ ଫଟୋକୁ ନେଇ ସୁନିମିତ୍ତପାଇଁ ଡ଼କ୍ଟରରେ ଫୋପାଡ଼ି ଦେଲା । ସେ ନିଜର ସୁନ୍ଦାରୀ ସିନ୍ଦୂର ଲଗାଇଲା ନାହିଁ କି ହାତରେ କାନ୍ଥ ପିନ୍ଧିଲା ନାହିଁ ।

ପ୍ର: (ଘ)ସର୍ବପ୍ରଭା ରୁଚିର ବାପାଙ୍କୁ କେଉଁ ଖବର ଦେଇଥିଲେ ?

ଉ: କିଛିଦିନ ପରେ ରୁଚି ପୁନର୍ବାର ସାଭାବିକ ଅବସ୍ଥାକୁ ଫେରିଆସିଲା । ତେଣୁ ସର୍ବପ୍ରଭା ସମସ୍ତେ ପାଖକୁ ଖବର ଦେଲେ ସେ ଆସି ରୁଚିକୁ ସାଙ୍ଗରେ ନେଇଯାଆନ୍ତୁ । ତା'ର ଆଉଥରେ ବିବାହ କରାଇ ଦିଅନ୍ତୁ । ସେ ଖରୁସି ରହିଲେ ସର୍ବପ୍ରଭା ଖୁସିରେ ରହିବେ ବୋଲି ଭାବିଲେ । କାରଣ ଏତେ ଅଳ୍ପ ବୟସରୁ ସାରା ଜୀବନଟା ବଳି ପଡ଼ିବା ଅପେକ୍ଷା ରୁଚି ନୂଆ ସଂସାର କରିବା ଦରକାର ।

Extract -12

ଧୀରେ ତାକୁ ଉଠେଇ ଆଣିଲେ । କାନିରେ ଧୂଳି ପୋଛି ଦେଲେ ଏବେ କେମିତି ଦେଖାଯାଉଥିବ ସେ ?

ପ୍ର: (କ)ଏହା କାହାର ଉକ୍ତି ? କିଏ କାହା କଥା ମନେ ପକାଇଛନ୍ତି ?

ଉ: ଏହା ସର୍ବପ୍ରଭାଙ୍କର ଉକ୍ତି । ସେ ନିଜର ପୁଅ ଅନୁଷ୍ଠାନ କଥା ମନେ ପକାଇଛନ୍ତି । ଆଲମାରୀ ତଳୁ ପାଇଥିବା ଗୋଟିଏ ଫଟୋକୁ ହାତରେ ଧରି ସର୍ବପ୍ରଭା ଏମିତି କେତେ କ'ଣ ଭାବୁଥିଲେ

ପ୍ର: (ଖ) ଏବେ ସେ କେମିତି ଦେଖାଯାଉଥିବ ? - ଏପରି କହିବାର କାରଣ କ'ଣ ?

ଉ: ଏ ଭିତରେ ଅନ୍ୟେକ ଆମେରିକା ଯିବାର ବହୁତ ଦିନ ବିତିଗାଣି । ସର୍ବପ୍ରଭାଙ୍କର ପରିବାରରେ ଅନେକ ଝଡ଼ ବହି ଯାଇ ଶାନ୍ତ ପଡ଼ିପାରିଥିଲା । ହେଲେ ହଠାତ୍ ଥାଇମାରୀ ତଳୁ ଅନ୍ୟେକର ଗୋଟିଏ ଫ'ଟୋ ପାଇ ପାଆର ମନରେ ଅନେକ ଚିତ୍ର ଭାସିଉଠିଲା । କାରଣ ତାଙ୍କ ପୁଅ ବିଦେଶରେ ରହୁଛି ଓ ବିଳାମପୂର୍ଣ୍ଣ ଜୀବନ ବିତାଉଛି । ତା'ର ଚେହେରାରେ ଅନେକ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆସି ପାରିଥିବ । ତେଣୁ ସର୍ବପ୍ରଭା ଏହି କଥା କହିଲେ ।

ପ୍ର: (ଗ) ସର୍ବପ୍ରଭା କାହାର ସୁଖାଗ୍ରକୁ ଚାହୁଁଥିଲେ ଓ କାହିଁକି ?

ଉ: ନିଜର ପୁଅ ଅନ୍ୟେକକୁ ମନରୁ ଭୁଲିଯାଇଥିଲେ ସର୍ବପ୍ରଭା । ସେ ରୁଚିକୁ ନିଜର ପୁଅ ବୋଲି ଭାବି ନେଇଥିଲେ । ମାଆ ମଲେ ସୁଖାଗ୍ର ଦେବାର ଅଧିକାର ରୁଚିକୁ ହିଁ ସେ ଦେଇଛନ୍ତି । କାରଣ ଖାଲି ଜନ୍ମ କରି ଦେଲେ କିଏ ପୁଅ ହୋଇଯାଏ ନାହିଁ । କିଛି ପୁଅର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ କରିବା ରଚିତ । ଯେହେତୁ ଅନ୍ୟେକ ସେହି କର୍ତ୍ତବ୍ୟ କରିନଥିଲା । ତେଣୁ ମାଆ ସର୍ବପ୍ରଭା ରୁଚିର ସୁଖାଗ୍ରକୁ ଚାହୁଁଥିଲେ । କାରଣ ସେ ବୋହୁ ହୋଇ ମଧ୍ୟ ପୁଅର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ କରିଥିଲା ।

ପ୍ର: (ଘ) ସର୍ବପ୍ରଭା ଠାକୁରଙ୍କ ପାଖରେ କ'ଣ ଭାବି ସୁଖିଆ ମାଗୁଥିଲେ ?

ଉ: ଆପଣାର ମାମାନୀ ସୁଖ ପାଇଁ ପୁଅ ଅନ୍ୟେକ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଭୁଲି ମାଆ ଓ ସ୍ତ୍ରୀକୁ ପର କରିଦେଲା । ଏପରିକି ସେ ରକ୍ତର ସମ୍ପର୍କକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭୁଲିଗଲା । ସର୍ବପ୍ରଭା ଏହି ଦୁଃଖରେ ପ୍ରିୟମାଣ ହୋଇ ଅନ୍ୟେକର ଏକମାତ୍ର ଫ'ଯେଶକୁ ଚିରି ବାହାରକୁ ଫୋପାଡ଼ି ଦେଇଥିଲେ । ରୁଚି ମଧ୍ୟ ଶାଶୁଙ୍କ ବେକରେ ହାତଛନ୍ଦି ଛାତିରେ ମୁଣ୍ଡଗୁଞ୍ଜି ଦେଇଥିଲା । ମତେ ଯେପରି ବହୁ ଦିନରୁ ନ ଦେଖୁଥିବା ପୁଅକୁ ନିବିଡ଼ ଭାବରେ ଥାଲିକାମ କଲା ପରି ଶାଶୁ ସର୍ବପ୍ରଭା ରୁଚିକୁ କୁଣ୍ଡେଇ

ଧରିଥିଲେ । ଏମିତି ଏକ ଭଲ ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ଯେପରି ଥାଇ କେହି ଆସି ବାଧା ସୃଷ୍ଟି ନକରୁ, ସେହି କଥା ଜଣାଇ ସର୍ବସୁଧା ଠାକୁରଙ୍କୁ ସୁଖିଆ ମାରିଥିଲେ ।

ନୟନପୁର ଏକ୍ସପ୍ରେସ

Extract -13

ଦ୍ଵିମୁଖ ଆନନ୍ଦରେ ନରେନ୍ଦ୍ରର କ୍ଳାନ୍ତ, ଅବଶ ପାଦ ଦୁଇଟା ମତେଜ ଓ ଚଞ୍ଚଳ ହୋଇଉଠିଲା ।

ପ୍ର: (କ) ନରେନ୍ଦ୍ରର ପରିଚୟ ପ୍ରଦାନ କର ।

ଉ: ନରେନ୍ଦ୍ର ଜଣେ ବିପ୍ଳବୀ ଯୁବକ । ସେ ନକମଳବାଦକୁ ବିଶ୍ଵାସ କରେ । ସରକାରଙ୍କୁ ପ୍ରତିବାଦ କରେ ।

ପ୍ର: (ଖ) ନରେନ୍ଦ୍ର ଆନନ୍ଦିତ ହେଉଥିଲା କାହିଁକି ?

ଉ: ଗୋଟିଏ ଜାତୀୟବାଦୀ ଟ୍ରେନକୁ ଲାଇନରୁଫତ କରିବାର ଭାର ଦିଆଯାଇଥିଲା ନରେନ୍ଦ୍ରକୁ ରେଲଲାଲନରୁ ଫିମପ୍ଲେଟଟିକୁ କାଢ଼ି ଦୁର୍ଘଟଣା ଘଟାଇଥିବାରୁ ସେ ଖୁବ୍ ଆନନ୍ଦିତ ହେଉଥିଲା ।

ପ୍ର: (ଗ) ନରେନ୍ଦ୍ର ଚମକି ପଡ଼ିଲା କାହିଁକି ?

ଉ: ଏକ ଘନ ଘୋର ଅନ୍ଧାରିଆ ବର୍ଷା ରାତି । ଦୂରରୁ ଟ୍ରେନ୍ ଆସିବାର ଶବ୍ଦ ଶୁଣୁଛି । ନୟନପୁର ଏକସ୍ପ୍ରେସର ସମୟ , ଦୁତଗତିରେ ମାଡ଼ିଆସୁଛି । ଏହାକୁ ଯେତେଶୀଘ୍ର ପାର ଦୁର୍ଘଟଣାଗ୍ରସ୍ତ କରାଇବାକୁ ହେବ । ତେଣୁ ଟ୍ରେନ୍ ଆସିବାର ଶବ୍ଦଶୁଣି ସେ ଚମକି ପଡ଼ିଲା ।

ପ୍ର: (ଘ) ସେହିମ ପ୍ରକୃତି କିପରି ରୂପ ଧାରଣ କରିଥିଲା ?

ଉ: ଜୀବନର ଅସୁମାରୀ ରାତି ଭିତରେ ଏ ଗୋଟିଏ ସ୍ଫୁରଣାୟ ରାତି ଥିଲା । ବର୍ଷାର ଅନ୍ଧକାର ମାରା ଆକାଶକୁ ଗ୍ରାସ କରିଯାଇଥିଲା । ତା'ରି ଭିତରେ ବର୍ଷାର ବେଗ ବଜୁଥିଲା । ତା'ମହିତ ଝଡ଼ ମଧ୍ୟ ତାଳ ଦେଉଥିଲା । ଝଡ଼ ଓ ବର୍ଷାର ଅପୂର୍ବ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସତେ ଯେପରି ନୃତ୍ୟ ଚାଲିଥିଲା । ଆଉ ବଜ୍ର ମାଦଳର ସର ଶୁଭୁଥିଲା ।

Extract -14

ଏମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଦିନ ନାହିଁ, ରାତି ନାହିଁ ଝଡ଼ ନାହିଁ, ବର୍ଷା ନାହିଁ । ବିନଦିଆ ଆଉ କିଛି ନକହି କୁଡ଼ିଆରେ ଗୋଟାଏ କୋଣରୁ କେଲଗଣ୍ଡ ବିଡ଼ି କାଢ଼ି ନରେନ୍ଦ୍ର ହାତକୁ ବଢ଼ାଇଦେଲା ।

ପ୍ର: (କ) କେଉଁମାନଙ୍କ କତା ବିନଦିଆ ଭାବିଛି ?

ଉ: ନକୁଲବାଦୀ ସଂଗ୍ରାମୀମାନଙ୍କ କଥା ବିନଦିଆ ଭାବିଛି । ଏମାନେ ଏତେ ବିଦ୍ରୋହୀ ଯେ ପରିବେଶର କୌଣସି ଅବସ୍ଥାକୁ ଖାତିର ନକରି ଏମାନେ ନିଜ ଜିବରେ ଅଟଳ ଥାଆନ୍ତି । ନରେନ୍ଦ୍ର ମଧ୍ୟ ସେହିପରି ଦିନ, ରାତି ଝଡ଼, ବର୍ଷା କାହାରିକୁ ନ ମାନ୍ତି ଆପଣାର ଲକ୍ଷ୍ୟ ପଥରେ ଅଗ୍ରସର ହେଉଥିଲା ।

ପ୍ର: (ଖ) ବିନଦିଆର ପରିବାର ବିଷୟରେ ଲେଖ ।

ଉ: ବିନଦିଆ ଛତିଶଗଡ଼ର ଲୋକ । ଛତିଶଗଡ଼ି ଭାଷାରେ କଥା କହେ । ତା'ର ପରିବାରରେ ସ୍ତ୍ରୀ ଓ ଦୁଇଟି ଛୋଟ ଝିଅ ରୁହନ୍ତି । ଝିଅ ଦୁଇଜଣକ ନାଁ କମଳା ଓ ବିମଳା । ବିନଦିଆ ଓ ତା'ର ସ୍ତ୍ରୀ ଉଭୟେ କାମ କରି ପରିବାର ଚଳାନ୍ତି ।

ପ୍ର: (ଗ) ନରେନ୍ଦ୍ରକୁ ଦେଖ ବିନଦିଆ ଆଖ୍ୟାୟିକା ଦେବୀର କାରଣ କ'ଣ ?

ଉ: ବିନଦିଆ ନିଜ ପରିବାର ଧରି ବନ୍ଧିରେ ରହେ । ଗୋଟିଏ ଦସ୍ତା ଛାଉଣି ସେଇ ତା'ର ଆଶ୍ରୟ ସ୍ଥଳ । ସେଦିନ ରାତିରେ ବର୍ଷାକୁ ଖାତିର ନକରି ନରେନ୍ଦ୍ର ତା' କୁଡ଼ିଆକୁ ପଶିଆସିଲା । ଆଉ ତାକୁ ବିଦି ରଖି କି ନାହିଁ ପଚାରିଲା । ଏମିତି ଏକ ଅସମୟରେ ନରେନ୍ଦ୍ରକୁ ଆସିବାର ଦେଖି ବିନଦିଆ ଆଖ୍ୟାୟିକା ଦେଖିଯାଇଥିଲା ।

ପ୍ର: (ଘ) ନରେନ୍ଦ୍ର ବାହାରେ ବୁଲିବାର କାରଣ କ'ଣ ?

ଉ: ନରେନ୍ଦ୍ରକୁ ଏକ ଟ୍ରେନ୍ ଦୁର୍ଘଟଣା କରାଇବାର ଦାୟିତ୍ୱ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ସେଠାକୁ ଚାଲି ଯାଇ ବାସ୍ତବିକା ମାଲକୁ ଫିରମ୍ପେଟ୍ ଉଠାଇବାର ଦାୟିତ୍ୱ ନେଇ ସେ ସାତଦିନ ଧରି ବାହାରେ ବୁଲୁଥିଲା । କାମଟାକୁ ଠିକ୍ ଭାବରେ ସମାପନ କରିବା ପାଇଁ ସେ ଏମିତି ବାହାରେ ହିଁ ବୁଲୁଥିଲା । ଟ୍ରେନଟି ଦୁର୍ଘଟଣାଗ୍ରସ୍ତ ହେଲେ ତା'ର ଦାୟିତ୍ୱ ସରିବ ବୋଲି ସେ ବିଚାର କରୁଥିଲା ।

Extract -15

“ମଞ୍ଜୁ, ମୁଁ ଚାହେଁ ସହକର୍ମିଣୀ, ଶଯ୍ୟାସଜନୀନୀ ନୁହେଁ ।

ପ୍ର: (କ) ଏହାର କାହାର ଉକ୍ତି ?

ଉ: ଏହା ନରେନ୍ଦ୍ରର ଉକ୍ତି । ସେ ତା'ର ସ୍ତ୍ରୀକୁ ନିଜର କାର୍ଯ୍ୟରେ ଯୋଗ ଦେଇ ଚାହୁଁଥିଲା । ତେଣୁ ଶଯ୍ୟାସଜନୀନୀ ନ କରି ଶ୍ରମିକସଙ୍ଘର କାର୍ଯ୍ୟରେ ଯୋଗ ଦେଇ ତା' ସହିତ କାମ କରିବାକୁ ଚାହୁଁଥିଲା । ତେଣୁ ସେ ଏମିତି କଥା କହିଥିଲା ।

ପ୍ର: (ଖ) ମଞ୍ଜୁ କାନ୍ଦି କାନ୍ଦି କ'ଣ କହିଥିଲା ?

ଉ: ମଞ୍ଜୁ କାନ୍ଦି କାନ୍ଦି ନରେନ୍ଦ୍ରକୁ କହିଥିଲା, ସେ ଏସବୁ କାମ କରିପାରିବ ନାହିଁ । ପିତୃଲ, ଗୁଳି, ବୋମାକୁ ଦେଇଲେ ତା'ର ଛାତିଟା ଧରିଉଠେ । ତେଣୁ ତାକୁ କ୍ଷମା କରିବାକୁ ସେ ନରେନ୍ଦ୍ରକୁ ଅନୁରୋଧ କରିଥିଲା ।

ପ୍ର: (ଗ) ନରେନ୍ଦ୍ର ମଞ୍ଜୁକୁ ରୁଷ କଣ୍ଠରେ କି କବାବ ଶୁଣାଇଥିଲା ?

ଉ: ମଞ୍ଜୁ ନରେନ୍ଦ୍ରର କଥାରେ ରାଜି ନ ହେବାରୁ ସେ ରାଗିଗଲା । ଆଗାମୀ ବିପ୍ଳବ ପାଇଁ ସତେ ଯେପରି ମଞ୍ଜୁ ଏକ ଦ୍ଵାଦ ଷଡ଼ଯନ୍ତ୍ର କରୁଥିଲା ବେଳେ ନରେନ୍ଦ୍ର ଭାବିଲା । ସେ ତାକୁ ସହିପାରିବ ନାହିଁ ବୋଲି କହିଥିଲା । ଯଦି ମଞ୍ଜୁ ଅଣ୍ଡରଗ୍ରାଉଣ୍ଡରେ ଯୋଗ ନ ଦିଏ ତେବେ ତା'ର ଏଠାରେ ସ୍ଥାନ ନାହିଁ । ସେ ତା'ର ବାପଘରକୁ ଚାଲିଯାଇପାରେ ।

ପ୍ର: (ଘ) ନୟନପୁର ଏକ୍ସପ୍ରେସରେ ଚଢ଼ିଥିବା ସ୍ଵୀଲୋକଟିର ମନର ଭାବନା କ'ଣ ଥିଲା ?

ଉ: ସ୍ଵୀ ଲୋକଟିର ଶିଶୁଟି ବର୍ଧର ଗୋଟିଏ କୋଣରେ ଶୋଇଯାଇଥିଲା । ମାତ୍ର ସ୍ଵୀ ଲୋକର ଆଖିକୁ ଜମା ନିଦ ନଥିଲା । ସେ ଝରକାର କାଚ ପକାଇ ଦେଇ ବାହାରର ଅନ୍ଧାରଭିତରକୁ ଚାହୁଁଥିଲା । ଏମିତି ଏକ ଝଡ଼ରାତିରେ ସେହି ଷ୍ଟେସନକୁ ତା'ର ସାମା ଆସିଥିବେ ତାକୁ ନେବା ପାଇଁ । ଅପେକ୍ଷା କରିଥିବେ କେତେବେଳେ ତା'ର ଶିଶୁକୁ ଧରି ସ୍ଵୀ ଓହ୍ଲାଇବ । ଏମିତି ଅନେକ ଭାବନା ସେହି ସେହି ସ୍ଵୀ ଲୋକର ମନରେ ଖେଳିଯାଉଥିଲା ।

Extract -16

ଶ୍ୟାମଳ ଉଠିବସିଲା । ନରେନ୍ଦ୍ରକୁ ନୀରବ ଦେଖି ଶ୍ୟାମଳ ପଚାରିଲା, 'କେତେବେଳେ ଫେରିଲୁ ?'

ପ୍ର: (କ) ମଞ୍ଚୁ ବାପ ଘରକୁ ଯିବାର କାରଣ କ'ଣ ?

ଉ: ଯେହେତୁ ମଞ୍ଚୁ ନରେନ୍ଦ୍ର କଥାରେ ରାଜି ହେଲା ନାହିଁ, ତେଣୁ ନରେନ୍ଦ୍ର ଏକ ପ୍ରକାର ଜୋର ଜବରଦସ୍ତ କରି ମଞ୍ଚୁକୁ ଘରୁ ତଡ଼ି ଦେଇଥିଲା । ତା' ସହିତ ନାନାପ୍ରକାର ଲାଞ୍ଜନା ପ୍ରଧାନ କରିଥିଲା । ବହୁ ଲାଞ୍ଜନା ସତ୍ତ୍ୱେ ସେ ସର୍ବସଂହାରୀ ମାଟି ପରି ପଡ଼ି ରହିଥିଲା । ମାତ୍ର ଲରାଞ୍ଜନା ସାମା ଲକ୍ଷ୍ୟ ହେବାରୁ ସେ ତା'ର ବାପଘରକୁ ଚାଲିଯାଇଥିଲା ।

ପ୍ର: (ଖ) ନନ୍ଦେ ନାରବ ରହିବାର କାରଣ କ'ଣ ?

ଉ: ଅତୀତରେ ସବୁ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ପାଇଁ ନରେନ୍ଦ୍ର ଅନୁତାପ କରେ । ମଞ୍ଚୁ ପାଖକୁ ଫେରି ଆସିବାକୁ ଚିଠି ଲେଖେ । ମାତ୍ର ତା'ର ପୌରୁଷ ଓ ଅଭିମାନ ସେଥିରେ ବାଧା ଦିଏ । ସେହି ଅତୀତ କଥା ମନେ ପକାଇ ଦୁଃଖ ପ୍ରକାଶ କରେ ଓ ନାରବ ହାଇଯାଏ । ଯାହାକି ଶ୍ୟାମଳକୁ ଆଦୌ ଭଲ ଲାଗେ ନାହିଁ ।

ପ୍ର: (ଗ) ଅତୀତ କଥା ଭାବିଲେ ନରେନ୍ଦ୍ର ଲଜ୍ଜିତ ହୁଏ କାହିଁକି ?

ଉ: ମଞ୍ଚୁଥିଲା ତା'ର ସ୍ତ୍ରୀ । ସେବାବୟା ନାରାଜିଏ । ସର୍ବସଂହାରୀ ମାଟିପରି ସେ ନରେନ୍ଦ୍ରର ସବୁ ଲାଞ୍ଜନାକୁ ସହି ନେଉଥିଲା । ଅଧର ଏପରି ଗୋଟିଏ ଝିଅକୁ ସ୍ତ୍ରୀ ରୂପେ ପାଇ ସେ ହତାବର କଲା । ମଞ୍ଚୁ ଆସନ୍ତୁ ସନ୍ତାନ ପ୍ରସବ ଥାଇ ପ୍ରଧାନ ତା' ପ୍ରତି ଅସତ୍ୟ ବର୍ବର ପରି ବ୍ୟବହାର କଲା । ସେହି ସବୁ କଥା ଭାବିଲେ ତାକୁ ଲଜ୍ଜା ଲାଗିଥାଏ ।

ପ୍ର: (ଘ) ମଞ୍ଚୁ ଚିଠିରେ କ'ଣ ଲେଖିଥିଲା ?

ଉ: ନରେନ୍ଦ୍ର ଲକ୍ଷ୍ମଣର ଧୂଆଁଳିଆ ଥାଳୁଥିବେ ମଞ୍ଚୁର ହାତଲେଖା ଚିଠିଟିକୁ ପଢ଼ିଲା । ସେଥିରେ ମଞ୍ଚୁ ଲେଖିଥିଲା ଯେ ନରେନ୍ଦ୍ର ତାକୁ ପାଦରେ ଠେଲିଦେଇ ପଛକେ, ତା'ର ସ୍ଥାନ କିନ୍ତୁ ସାମାନ୍ୟ ପାଦତଳେ । ମନାଷା, ମନାକୁ ଚିନ୍ତିବର୍ଷ ହେଲାଣି । ମନାଷାକୁ ଧରି ସେ ଫେରୁଛି । ଏଇ

ନୟନପୁର ଏକ୍ସପ୍ରେସରେ ତୁଳାଇ ୨୫ ତାରିଖରେ ସେ ଫେରୁଛି । ତାକୁ ଷ୍ଟେସନରୁ

ନେଇଯିବା ପାଇଁ ସେ ନରେନ୍ଦ୍ରକୁ ବିନୀତ ଗୁହାରି କରୁଛି । ଏହି ଚିଠିଟି ହିଁ ନରେନ୍ଦ୍ର ମନରେ

ରତ୍ନ ସୃଷ୍ଟି କରିଥିଲା ।

ଗାନ୍ଧୀଜୀର ଆଶୀର୍ବାଦ

Extract -1

ଶତେକ ପୁତ୍ର ଜନନୀ ଭାଷଇ
କୋମଳ ମଧୁର ଗିର
“ଅଭିଳାଷ ଯେବେ ରଣ ପ୍ରାଙ୍ଗଣେ
ଅବତର ଆରେ ବୀର !

କ କେବେ କେଉଁ ସ୍ଥାନରେ ଏ ଘଟଣା ଘଟିଥିଲା ?

ଉତ୍ତର : ଏ ଘଟଣା ଦ୍ଵାପର ଯୁଗରେ ଘଟିଥିଲା । ଏ ଯୁଦ୍ଧ କୁରୁକ୍ଷେତ୍ରରେ ହେଉଥିଲା । କୌରବ ଓ ପାଣ୍ଡବମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଘୋର ଯୁଦ୍ଧ ହେଉଥିଲା । ଏହା ମହାଭାରତ ଯୁଦ୍ଧ ନାମରେ ବିଖ୍ୟାତ ।

ଖ ଗାନ୍ଧୀଜୀ କାହାର କେଉଁ କଥାର ଉତ୍ତର ଦେଲେ ?

ଉତ୍ତର : ଯୁଦ୍ଧକୁ ଯିବା ପୂର୍ବରୁ ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ବିଜୟ ଆଶୀର୍ବାଦ ମାଗି ମା’ ଗାନ୍ଧୀଜୀଙ୍କୁ ପ୍ରଣାମ କଲେ । ମା’ କହିଲେ ଯୁଦ୍ଧରେ ଭାଗନେବାକୁ ଯଦି ଆଗ୍ରହ କରୁଛ, ଯାଅ, କିନ୍ତୁ ଏଠାରେ କେବଳ ଧର୍ମର ଜୟ ହେବ ।

ଗ ସେ ଉତ୍ତରରେ କ’ଣ କହିଲେ ?

ଉତ୍ତର : ମା’ ବୁଝାଇଦେଲେ କୁରୁକ୍ଷେତ୍ର ଧର୍ମକ୍ଷେତ୍ର । ଏଠାରେ ଯୁଦ୍ଧ କରିଲେ କେବଳ ଧର୍ମର, ସତ୍ୟର ଜୟ ହେବ । ତାହା ଦ୍ଵାରା ପୁଣ୍ୟ ବା ପବିତ୍ରତାର କ୍ଷୟ ହେବନାହିଁ । ଏ ସଂସାର କେବଳ ଧର୍ମବଳରେ ଚିଷ୍ଟି ରହିଛି ।

ଘ ଶ୍ରୋତାଙ୍କୁ ଏହି ଉତ୍ତର ବିସ୍ମିତ କଲା କାହିଁକି ?

ଉତ୍ତର : ଏଠାରେ ଶ୍ରୋତା କୌରବ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ । ସେ ଯୁଧରେ ଜିଣିବା ଆଶାରେ ଆଶୀର୍ବାଦ ଭିକ୍ଷା କରୁଥିଲେ । ସେ ଯେ ନୀତିନିଷ ଧର୍ମଯୁଦ୍ଧ ଲଢ଼ୁନାହାନ୍ତି ଏହା ତାଙ୍କୁ ଜଣାଥିଲା । ତେଣୁ ସେ ଏ ଉତ୍ତରରେ ବିସ୍ମିତ ହେଲେ ।

Extract-2

ଆଶିଷ କି ଅବା ଅଭିଶାପ ଏ ଯେ
ପୁତ୍ର ନ ପାରେ ଜାଣି,
ସହଜ ଗତିରେ ବଚନ ଭାଷଇ
ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ରର ରାଣୀ ।

କ ଉଦ୍‌ବୃତ୍ତାଂଶରେ ମାତା-ପୁତ୍ରଙ୍କର ପରିଚୟ ଦିଅ ।

ଉତ୍ତର : ଉଦ୍‌ବୃତ୍ତାଂଶରେ ମାତା ମହାରାଣୀ ଗାନ୍ଧାରୀ । ସେ ହସ୍ତିନାର ରାଜା ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ରଙ୍କର ରାଣୀ ଥିଲେ । ତାଙ୍କର ଶହେଟି ବୀର ଯୋଦ୍ଧା ପୁତ୍ର ଥିଲେ । ଏଠାରେ ପୁତ୍ର ହେଉଛନ୍ତି ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ । ସେ କୌରବମାନଙ୍କର ବଡ଼ ଭାଇ, ଗାନ୍ଧାରୀଙ୍କର ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ପୁତ୍ର ।

ଖ ପୁତ୍ର ଆଶୀର୍ବାଦ ଓ ଅଭିଶାପ ମଧ୍ୟରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ ବୁଝିଲେ ନାହିଁ କାହିଁକି ?

ଉତ୍ତର : ପୁତ୍ର ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ଜୟଲାଭ କରିବାର ଆଶୀର୍ବାଦ ମାଗିଥିଲେ । ମା' କହିଲେ ନିର୍ଭୟ ମନରେ ଯୁଦ୍ଧ ଲଢ଼ିବାକୁ ଯାଅ । ଧର୍ମର ଜୟ ହେଉ । ଏହା ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନକୁ ଅଭିଶାପ ପରି ଲାଗିଲା, କାରଣ ସେ ଜାଣିଥିଲେ ଯେ ସେ ନିଜେ ଧର୍ମ ପକ୍ଷରେ ନଥିଲେ ।

ଗ 'ସହଜ ଗତିରେ' କହିବା କହିଲେ କ'ଣ ବୁଝ ?

ଉତ୍ତର : ମନରେ କୌଣସି ଚିନ୍ତା, ଭୟ, ଆଶଙ୍କା ବା କୁଟିଳତା ନଥାଇ କଥା କହିବାକୁ ସହଜ ଗତିରେ କହିବା କୁହାଯାଏ । ଗାନ୍ଧାରୀ ଏହିପରି କହୁଥିଲେ ।

ଘ ରାଣୀଙ୍କର ପ୍ରକୃତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କ'ଣ ଥିଲା ?

ଉତ୍ତର : ରାଣୀଙ୍କ ମନରେ କୌଣସି କୁଟିଳ ଭାବ ନଥିଲା । ସେ ମାନବ ଜାତିର ମଙ୍ଗଳ କାମନା କରୁଥିଲେ । କୌଣସି ପର ଆପଣା ଭେଦଭାବ ତାଙ୍କ ମନରେ ନଥିଲା । ସେ ଭାବୁଥିଲେ ଯିଏବି ସତ୍ୟ ଧର୍ମର ପକ୍ଷ ନେବ ସେ ଜିଣିବ । ତେଣୁ ଯୋଦ୍ଧା ନିଜେ ଛିନ୍ନ କରୁ ସେ କେଉଁ ପକ୍ଷରେ ଲଢ଼େଇ କରିବ ।

Extract-3

ଯାଅ ବୀର ରଣେ, ଦେଉଛି ମେଲାଣି
ନ କର ଦୁଃଖ ଭୟ,
ଅକ୍ଷୟ ହେଉ ପୁଣ୍ୟ ଜଗତେ
ଧର୍ମର ହେଉ ଜୟ ।

କ ନିର୍ଭୀକ ହୋଇ ଯୁଦ୍ଧଭୂମିକୁ କିପରି ଯାଇପାରିବ ?

ଉତ୍ତର : ଯୁଦ୍ଧକୁ ଯାଉଥିବା ପ୍ରତ୍ୟେକ ଯୋଦ୍ଧା ଜିଣିବାର ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖିଯାଏ । କିନ୍ତୁ ସେପରି ନଭାବି ଯଦି ଜଣେ ଯୁଦ୍ଧକୁ ନିଜର ଧର୍ମ ଓ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ମନେକରିଯିବ, ଫଳାଫଳ କଥା ବିଚାର କରିବ ନାହିଁ ତେବେ ସେ ନିର୍ଭୀକ ହୋଇଯାଇପାରିବ । ନିଜର ବୀରତାରେ ଲଢ଼ିବ କୌଣସି ଅନୀତି କରିବ ନାହିଁ ।

ଖ ଏ ଯୁଦ୍ଧ ଶେଷରେ ଜଗତର କି ଲାଭ ବା କ୍ଷତି ହେବ ?

ଉତ୍ତର : ଜଗତରେ ବହୁତ ଅନ୍ୟାୟ ଅଧର୍ମ ବ୍ୟାପି ଯାଇଥିଲା । ତାହା ମାନବ ସମାଜ ପାଇଁ ଏକାନ୍ତ କ୍ଷତିକାରକ ହେଉଥିଲା । ଯେପରି ମଇଳା ପାଣିକୁ ଛାଣି ଦେଲେ ପାଣି ଓ ମଇଳା ଅଲଗା ହୋଇଯାଏ ସେହିପରି ଅନ୍ୟାୟ ଅସତ୍ୟ ହ୍ରାସ ପାଇଗଲେ

ଜଗତର ମଙ୍ଗଳ ହୁଏ, ଲାଭ ହୁଏ ।

ଗ ମୁଦ୍ଦର ପରିଣାମ ବିଷୟରେ ରାଣୀ କାହିଁକି ଭାବିଲେ ?

ଉତ୍ତର : ଗାନ୍ଧାରୀ ହସ୍ତିନାର ମହାରାଣୀ, ଶହେ ପୁତ୍ରର ଜନନୀ । ସମଗ୍ର ରାଜ୍ୟର ସୁଖ ଦୁଃଖ ଭଲ, ମନ୍ଦ ତାଙ୍କର ଦାୟିତ୍ଵ । ତେଣୁ ମୁଦ୍ଦ ଶେଷରେ ପରିଣାମ କ'ଣ ହୋଇପାରେ ଚିନ୍ତା କରିବା ଓ ନ୍ୟାୟ ଏବଂ ଧର୍ମକୁ ପ୍ରେରଣା ଦେବା ତାଙ୍କର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ।

ଘ ଏହି ମୁଦ୍ଦକୁ ଧର୍ମମୁଦ୍ଦ କୁହାଯାଏ କାହିଁକି ?

ଉତ୍ତର : ଏହି ମୁଦ୍ଦ କୁରୁକ୍ଷେତ୍ର ନାମକ ମୁଦ୍ଦ ଭୂମିରେ ଲଢ଼ା ଯାଉଥିଲା । କୁରୁକ୍ଷେତ୍ରର ଅନ୍ୟ ନାମ ଧର୍ମ କ୍ଷେତ୍ର । ଏଠାରେ ଯିଏ ବି ଯାହା ସହିତ ଲଢ଼େଇ କରିପାରେ କିନ୍ତୁ ପରିଣାମରେ ଜୟ ହେବ ଯେଉଁ ପକ୍ଷ ଧର୍ମ ଓ ନ୍ୟାୟ ସପକ୍ଷରେ ଲଢ଼େଇ କରିବେ । ଏହା ଏହି ମୁଦ୍ଦଭୂମିର ମହାନତା ।

Extract-4

ଗାନ୍ଧାରୀ ଦେଲା ଜନନୀ ପ୍ରାଣର

ସୁମହତ ପରିତପ୍ତ

ଅକ୍ଷୟ ହେଉ ପୁଣ୍ୟ ଜଗତେ

ଧର୍ମର ହେଉ ଜୟ ।

କ ଗାନ୍ଧାରୀଙ୍କ ପରିତପ୍ତ ଦିଅ ।

ଉତ୍ତର : ଗାନ୍ଧାରୀ ହସ୍ତିନାପୁର ରାଜାଙ୍କର ମହାରାଣୀ । ସେ ଶହେ ପୁଅଙ୍କର ଜନନୀ ଥିଲେ । ଅତି ଧାର୍ମିକ ଓ ଶୁଦ୍ଧ ପବିତ୍ର ଚରିତ୍ରର ଥିବାରୁ ତାଙ୍କର ଆଶିଷ ବର ପରି କାମ କରୁଥିଲା ।

ଖ ତାଙ୍କୁ ବିଶ୍ଵଜନନୀ କୁହାଯାଏ କାହିଁକି ?

ଉତ୍ତର : ଜଣେ ସନ୍ତାନର ମା' ତାର ଜନନୀ । ଯିଏ ଏପରି ଚରିତ୍ରର ମା' ହୋଇଥିବ ଯେ ସାରା ସଂସାରର ଲାଭ କ୍ଷତି, ଭଲ ମନ୍ଦ କଥା ଚିନ୍ତା କରି କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବ ତାଙ୍କୁ ବିଶ୍ଵଜନନୀ କୁହାଯାଏ । ଗାନ୍ଧାରୀ ସେହିପରି ଜଣେ ମା' ଥିଲେ । ଯେ ସଂସାରର ସବୁ ମା'ମାନଙ୍କ ହସ କାନ୍ଦ କଥା ଭାବି ପାରୁଥିଲେ, କୁଟୁଥିଲେ ।

ଗ ଗାନ୍ଧାରୀଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିରେ ପାଣ୍ଡବ ଓ କୌରବ ସେନାର ମହତ୍ଵ ଲେଖ ।

ଉତ୍ତର : ରାଣୀ ଗାନ୍ଧାରୀ ଏପରି ଜଣେ ମା' ଥିଲେ ଯାହାଙ୍କ ଆଖିରେ କେବଳ ନିଜର ଶହେ ପୁଅ ନୁହେଁ, ଧର୍ମକ୍ଷେତ୍ରରେ ଲଢ଼ୁଥିବା ସବୁ ଯୋଦ୍ଧା ସବୁ ସୈନିକ ତାଙ୍କରି ସନ୍ତାନ ତୁଲ୍ୟ । କୌରବମାନେ ଯେପରି ତାଙ୍କର ସନ୍ତାନ, ପାଣ୍ଡବମାନେ ମଧ୍ୟ ଠିକ୍ ସେହିପରି ତାଙ୍କରି ସନ୍ତାନ । ତେଣୁ ଜଣେ ମହାନ ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ଵକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ପାଣ୍ଡବ ଓ କୌରବ ସେନା ସମସ୍ତେ ସମାନ । ସମସ୍ତେ ଆସତା ମୁଗ୍ଧର ଧର୍ମ ଓ ନ୍ୟାୟର ପ୍ରତିଷ୍ଠାରେ ଜଣେ ଜଣେ ଶିଳ୍ପୀ ।

ଘ ପୁଣ୍ୟ ଅକ୍ଷୟ ହୁଏ କିପରି ?

ଉତ୍ତର : ଶଶ୍ଵରଙ୍କ ଉପରେ ଭକ୍ତି ଓ ବିଶ୍ଵାସ ରଖି ସତ୍ୟ, ଧର୍ମ, ନ୍ୟାୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରି ଶୁଦ୍ଧ ନିର୍ମଳ ଜୀବନ କଟାଇଲେ ପୁଣ୍ୟ କ୍ଷୟ ହୁଏ ନାହିଁ ।

ନିଜକୁ ସବୁପ୍ରକାର ଦୁର୍ନୀତିରୁ ମୁକ୍ତ ରଖି ଯଦି ନିଜର ଭଲ କରିବା ସହିତ ଅନ୍ୟର କ୍ଷତି ନହେବା ପରି କାମ କରିବ ତେବେ ପୁଣ୍ୟ କ୍ଷୟ ହେବ ନାହିଁ ।

କଥା, କାମ, ଚିନ୍ତା ସବୁଥିରେ ଯଦି ନିର୍ମଳ ଭାବନା ରହେ, ଦେଶ ଓ ଜାତିର ବିକାଶରେ ଯଦି ଆମେ ଭାଗ ନେଇପାରୁ ତେବେ ପୁଣ୍ୟ ଅକ୍ଷୟ ହୁଏ ।

ଏହିପରି ସର୍ବଭାବନା ମାନ ମନରେ ରଖି ଗାନ୍ଧାରୀ କହିଥିଲେ ଯେ ଏ ମୁଦ୍ଦ ଶେଷରେ ସର୍ବ ଜୟ ଓ ଅସର୍ବ ପରାଜୟ ଏବଂ ବିନାଶ ହେବ । ତାହା ଦ୍ଵାରା ସଂସାରରେ ପୁଣ୍ୟ ଅକ୍ଷୟ ହେବ ।

Extract-5

“ଜନନୀର ପାଦେ ନଚକରି ଶିର
ମାଗେ କୁରୁ ତୃତୀମଣି
ଶତ୍ରୁ ଶତନ ପଦେ ଦଳି ଆସେ
ଭିକ୍ଷା ଦିଅ ଜନନୀ ।”

କ କୁରୁ ତୃତୀମଣି କିଏ ?

ଉତ୍ତର : କୌରବ ଶ୍ରେଷ୍ଠ, ମହାମାନୀ ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ହେଉଛନ୍ତି କୁରୁ ତୃତୀମଣି । କୌରବମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଅଗ୍ରଜ, କୁରୁଶ୍ରେଷ୍ଠ, ମହାପ୍ରତାପୀ, ମହାପରାକ୍ରମୀ ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ । ଗାନ୍ଧାରୀ ନନ୍ଦନ ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ । ଅହଂସିକ୍ତ, ଅସୂୟା ପ୍ରଣୋଦିତ୍ ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ । ଶହେ ଭାଇ ମଧ୍ୟରୁ କୌରବ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ । ଅପର ପକ୍ଷରେ ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ଚରିତ୍ର ମାନୀ ଓ ଗର୍ବା । ସବୁ କଳହର ମୂଳ କାରଣ । କୌରବ କୁଳର ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ଭ୍ରାତା, ପିତାମାତାଙ୍କ ପ୍ରତି ତାଙ୍କର ଅନାଗ୍ରହୀ ଭାବ । ବିନା ଯୁଦ୍ଧରେ ସୂର୍ଯ୍ୟଗ୍ରହ ମେଦିନୀ ନଦେବା ଲାଗି ନିଷିଦ୍ଧି, ଯାହାର ପରିଣତିରେ ଭୟାବହ ଯୁଦ୍ଧ, ରକ୍ତପାତରେ ରକ୍ତନଦୀ ପ୍ରବାହିତ ।

ଖ ଜନନୀ ବୋଲି କାହାକୁ କୁହାଯାଇଛି ?

ଉତ୍ତର : ସ୍ନେହଶୀଳା ଜନନୀ ଗାନ୍ଧାରୀ, ଧୂତରାଷ୍ଟ୍ରଙ୍କ ପତ୍ନୀ ଗାନ୍ଧାରୀ, ଶତପୁତ୍ରର ଜନନୀ ଗାନ୍ଧାରୀ । ସତ୍ୟବତୀ ଅନୁପମ ଚରିତ୍ରର ଅଧିକାରିଣୀ ଗାନ୍ଧାରୀ । ସ୍ତ୍ରୀମାଙ୍କ ଲାଗି ସୋହାଗିନୀ ପତିବ୍ରତା ଗାନ୍ଧାରୀ, ସଦୃଶିନୀ ଲାଗି ଚକ୍ଷୁରେ ଆବରଣ ଦେଇଥିବା ଗାନ୍ଧାରୀ । ସମର୍ପିତ ଆଉ ନିଷ୍ଠକଙ୍କ ଚରିତ୍ରର ଆଧାରସିଦ୍ଧା ମା’ ଗାନ୍ଧାରୀ । ସତ୍ୟନିଷ୍ଠ, ସମଭାବପନା ମାତୃ ହୃଦୟ ଧାରିଣୀ ଜନନୀ ଗାନ୍ଧାରୀ । ଅମୃତ ଚରିତ୍ରର ନାରୀ ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ମା’ ଗାନ୍ଧାରୀ ସତ୍ୟ ସନ୍ଧ୍ୟୁତରାଷ୍ଟ୍ରଙ୍କ ପରି ସଦାସର୍ବଦା ଗାନ୍ଧାରୀ ସତ୍ୟ ଆଉ ଧର୍ମର ଜୟଗାନ କରିଛନ୍ତି ।

ଗ ‘ଅକ୍ଷୟ ହେଉ ପୁଣ୍ୟ ଜଗତେ’ର ଅଟ୍ଟସ୍ଵର କ’ଣ ?

ଉତ୍ତର : ଗାନ୍ଧାରୀ ଚରିତ୍ର ମହାଭାରତରେ ଏକ ଅନୁପମ ସୃଷ୍ଟି । ପୁଣ୍ୟ ସବୁ ଯୁଗରେ ପବିତ୍ର, ସତ୍ୟ ଅକ୍ଷୟ । ସତ୍ୟ କାଳକର୍ଯ୍ୟା, ପୁଣ୍ୟ ରସୋତୀର୍ଣ୍ଣ । ପୁଣ୍ୟ ଭାବ ଗନ୍ଧାର, ପୁଣ୍ୟ ଜଗତ୍‌ଜିତା, ପୁଣ୍ୟ ଉଲ୍ଲସ୍, ପୁଣ୍ୟ ଶ୍ରେଷ୍ଠ । ଗୋଟିଏ ପତେ ଧର୍ମ, ସତ୍ୟ ଆଉ ପୁଣ୍ୟ, ଆଉ ଗୋଟିଏ ପକ୍ଷରେ ଅଧର୍ମ, ଅସତ୍ୟ ଆଉ ପାପ । ଏହି ଦୃଶ୍ୟ ଅବସ୍ଥାରେ ମହାଭାରତ ଯୁଦ୍ଧ । କିନ୍ତୁ ସବୁବେଳେ ଧର୍ମର ଓ ପୁଣ୍ୟର ଜୟ ବୋଲି ଇତିହାସ କହେ । ମା’ ଗାନ୍ଧାରୀ ଜାଣନ୍ତି କୌରବ କୁଳ ଅଧର୍ମ ଆଉ ଅସତ୍ୟର ପଦାଚାରୀ ଔଷ୍ୟତ୍ୟ ଓ ଅହଂକାରର ବଶବର୍ତ୍ତୀ । ତେଣୁ ସତ୍ୟଧର୍ମା ଗାନ୍ଧାରୀ ଧର୍ମ ଓ ପୁଣ୍ୟର ଜୟ ହେଉ ବୋଲି ଦୃଢ଼ ସ୍ଵରରେ ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନକୁ ଆଶିଷ ପ୍ରଦାନ କରିଛନ୍ତି ।

ଘ ମା’ ଗାନ୍ଧାରୀ ମହାଭାରତ ଯୁଦ୍ଧର ଭୟାବହ ପରିଣତି ସମ୍ପର୍କରେ କ’ଣ କହିଛନ୍ତି ?

ଉତ୍ତର : ମା’ ଗାନ୍ଧାରୀଙ୍କ ଚରିତ୍ର ଏକ ବିରଳ ଚରିତ୍ର । ମାତୃତ୍ଵର ସଂଜ୍ଞା ତାଙ୍କ ପାଖରେ ଏକ ଦୂତନ ସଂଜ୍ଞା । ସେ ବିଶ୍ଵ ମାତୃତ୍ଵର ଉଦାହରଣ । ସର୍ବଜନାତ୍ମକ ମାତୃତ୍ଵର ପରାକାଷ୍ଠା ପ୍ରତିପାଦିତ କରିଅଛନ୍ତି । ସେ କୁରୁଶ୍ରେଷ୍ଠ ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନଙ୍କୁ ବୁଝାଇ କହିଅଛନ୍ତି ଯେ, ମହାଭାରତ ଯୁଦ୍ଧରେ ଗୋଟିଏ ପକ୍ଷର ଜୟ ଓ ଅନ୍ୟପକ୍ଷର ପରାଜୟ । ଉଭୟ ପକ୍ଷ କେବେ କୟଲାଭ କରିବେ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଯୁଦ୍ଧରେ ଉଭୟ ପକ୍ଷର ଯୋଦ୍ଧାଙ୍କର କ୍ଷତି ହେବା ଧ୍ରୁବ ସତ୍ୟ । କିଏ ବା ଆହତ ହୋଇପାରନ୍ତି ଆଉ କିଏ ବା ନିହତ ହୋଇପାରନ୍ତି । ତେଣୁ ସେ ବିଶ୍ଵଚେତନାରେ ଉଦ୍‌ବୁଦ୍ଧ ହୋଇ କହିଅଛନ୍ତି, ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନର ମୃତ୍ୟୁ ତାଙ୍କ ପ୍ରାଣରେ ଯେତିକି ଦୁଃଖ ଦେବ, ଅର୍ଜୁନଙ୍କ ନିଧନ ମଧ୍ୟ ସେତିକି କାଚରତା ସୃଷ୍ଟି କରିବ ତାଙ୍କ ପ୍ରାଣରେ । କୌରବ ଶହେଭାଇ ତାଙ୍କର ଯେପରି ପୁତ୍ରବତ୍, ପାଣ୍ଡବ ପାଞ୍ଚଭାଇ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କର ତତୁଲ୍ୟ ପୁତ୍ର ସମାନ ।

କାଳିଜାଲ

Extract - 6

“ପାରିକୁଦ ବୋଲି ରାଜଜ ପୁଣି ସେ
ଚିଲିକା ମଝିରେ କାହିଁ,
କେମନ୍ତେ ମୁଁଲି ଝିଅକୁ ବାପା ହେ,
ଏତେ ଦୂରେ ଦେବା ପାଇଁ !”

କ ପାରିକୁଦ କେଉଁଠାରେ ଅବସ୍ଥିତ ? ଝିଅର ସେ ସ୍ଥାନ ବିଷୟରେ ଅଭିଯୋଗ ଅଛି କାହିଁକି ?

ଉତ୍ତର : ପାରିକୁଦ ଚିଲିକା ହ୍ରଦରେ ଥିବା ଏକ ଛୋଟ ଦ୍ୱୀପ । ଝିଅ ଜାଲ, ସେ ସ୍ଥାନ ବିଷୟରେ କିଛି ବି ଜାଣେ ନାହିଁ । ସେଠାକୁ ଯିବା ପାଇଁ ସେ ପ୍ରଥମ ଥର ତଙ୍ଗାରେ ବସିଛି । ଭୟାଞ୍ଚ ହୋଇ ହୋଇ ସେ ଭାବୁଛି ତା ବାପା ମା ବରଂ ଜନ୍ମରୁ ତାକୁ ମାରି ଦେଇଥାନ୍ତେ, କାହିଁକି ଏମିତି ଅଜଣା ଜାଗାକୁ ତାକୁ ଠେଲି ଦେଉଛନ୍ତି ।

ଖ ଜାଲ ନିଜକୁ ନିରେଖ ଜନ କହିଛି କାହିଁକି ?

ଉତ୍ତର : ଆଗ ବେଳେ ଓଡ଼ିଆ ଘରର ଝିଅଟିଏ ନିଜର ବାହାଘର ବିଷୟରେ ପଦେ କଥା କହିବାର ସ୍ୱାଧୀନତା ପାଇ ନଥିଲା । ତା’ର ଶାଶୁଘର, ବର କୌଣସି ବିଷୟରେ ବି କିଛି ହେଲେ ଧାରଣା ନଥିଲା । ଏପରିକି ବାହା ହୋଇ ଶାଶୁଘରକୁ ଯିବା ପରେ ଜୀବନରେ କେବେ ପୁଣି ବାପ ଘରକୁ ଆସିବକି ନାହିଁ ଜାଣୁ ନଥିଲା । ଏସବୁ କଥା ଭାବି ଭାବି ଜାଲ ନିଜକୁ ନିରେଖ ବା ନିରାଶ୍ରୟ ମନେକରିଛି ।

ଗ ତା’ ବର ବିଷୟରେ ସେ କ’ଣ କହିଛି ?

ଉତ୍ତର : ଜାଲ ତା ବରକୁ ଚିହ୍ନେ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଏହି ପରିସ୍ଥିତିକୁ ଅପସନ୍ଦ କରି କହୁଛି ଯେ ଯେଉଁ ପିଲାକୁ ତା’ର ବର ଭାବରେ ବାପା ବାଛିଲେ ତା’ର ରୂପ, ଗୁଣ, ଧନ କ’ଣ ଏମିତି ଭଲ ଦେଖିଲେ ଯେ ତା’ର ବାପାମାଆ ଝିଅକୁ ଚିଲିକା ମଝିକୁ ନିଃସହାୟ କରି ପଠାଉଛନ୍ତି । ବିଚାରୀ ଜାଲ ଦୁଃଖରେ ଭୟରେ ବିକଳ ହୋଇ କାନ୍ଦୁଛି ।

ଘ ଶୈଶବରେ ତାକୁ ମାରି ଦେଇଥିଲେ ଭଲ ହୋଇଥାନ୍ତା ବୋଲି ଜାଲ କାହିଁକି କହିଛି ?

ଉତ୍ତର : ଜାଲ ଭାବୁଛି ବଡ଼ ହୋଇ ଭଲ ମନ୍ଦ ଦୁଃଖ ସୁଖ ସବୁ ଦୁଝିପାରିବା ଭଳି ହେଇଗଲା ପରେ ତାକୁ ଏମିତି ଯନ୍ତ୍ରଣା କାହିଁକି ଦେଉଛନ୍ତି ? ବରଂ ଶିଶୁକାଳରୁ ମାରି ଦେଇଥିଲେ ସେ କିଛି ବି ଦୁଃଖ ଜାଣି ନଥାନ୍ତା । ଏବେ ଯୁବତୀ ଜାଲ ଜୀବନ ବିଷୟରେ ଜାଣିବା ବୁଝିବା ପରେ ତା ପ୍ରତି ଏମିତି ନିଷ୍ଠୁରତା ତାକୁ ଯନ୍ତ୍ରଣାଦାୟକ ହେଉଛି ।

Extract - 7

“ଘଣ୍ଟ ଶିଳା ଶିଖେ ଚାହିଁ ସେ କହନ୍ତା
ଦିଅରେ ମେଲାଣି ମୋତେ
ଭେଟ ଆଉଦିନେ ନୋହିବ ଜୀବନେ
ଯାଉଛି ଘୋର ବନସ୍ତେ।”

କ ଘଣ୍ଟଶିଳାର ଶିଖର ଦେଶକୁ ଦେଖି ଜାଇ କ’ଣ କହୁଛି ?

ଉ : ଜାଇ ଅତୀତର ସ୍ମୃତିକୁ ମନେ ପକାଇ ଭାଳି ହେଉଅଛି । ଘଣ୍ଟଶିଳା ପାହାଡ଼ ଜାଇର ବହୁଦିନର ପରିଚିତ ପାହାଡ଼ ଘଣ୍ଟଶିଳାକୁ ସମୋଧନ କରି ମେଲାଣି ଦେବାକୁ ନେହୁରା ହୋଇଛି । ବିନମ୍ର ପ୍ରଣତି ଜଣାଉଛି ଘଣ୍ଟଶିଳା ପାଖରେ । ଆଉ ସେ ପୁଣି ଜୀବନରେ ଘଣ୍ଟଶିଳାକୁ ଦେଖିପାରିବକି ନାହିଁ ବୋଲି ନିଜର ସମୀକ୍ଷା କରିଛି । ତେଣୁ ଶାଶୁଘରକୁ ଯିବା ପୂର୍ବରୁ ତାକୁ ମେଲାଣି ଦେବାକୁ ପ୍ରଣିପାତ କରିଛି ।

ଖ ଜାଇ କେଉଁ ନଈ କଥା ମାନେ ପକାଇଛି ?

ଉ : ଜାଇର ସ୍ମୃତିପତ୍ରରେ ଭାସି ଉଠିଛି ସାଳିଆ ନଈର କଥା । ସେଇ ସାଳିଆ ନଈରେ ପ୍ରତିଦିନ ଗାଧୁଆପାଧୁଆ କରିଥାଏ । ସେଇ ନଈର ଧାରରେ ବେଳେବେଳେ ପହଁରିଥାଏ । ତା’ର କୁଳରେ ଜାଇ ଅନେକ ସମୟ ବିତରଣ କରିଥାଏ । ତା’ରି କୁଳରେ ସ୍ନାନ ସାରି ଜାଇ ଘରକୁ ଫେରିଥାଏ ବୋଲି ସ୍ମରଣ କରିଛି ନାଆର କୋଣରେ ବସି । ହେଲେ ଆଜି ଶାଶୁଘରକୁ ଆସିବା ଦିନ ସାଳିଆ ନଈ ସହିତ ତା’ର ଦେଖା ହୋଇନାହିଁ । କାରଣ କାଳିଅନ୍ଧାରରୁ ସେ ଯାତ୍ରା କରିଛି । ସାଳିଆ ନଈର ଖୁବ୍ ଖ୍ୟାତି, ଖୁବ୍ ଯଶ । ତିନି କୋଡ଼ି କୋଣରୁ ଲୋକେ ସାଳିଆ ନଈକୁ ଜାଣନ୍ତି ବୋଲି ମନେ ପକାଇଛି ।

ଗ ଜାଇ ଭଗବତୀ ପାଠ ସମ୍ପର୍କରେ କ’ଣ କହିଅଛି ?

ଉ : ସାଳିଆ ନଈ କୁଳରେ ଭଗବତୀ ଠାକୁରାଣୀଙ୍କ ପାଠ କେଉଁ କାଳରୁ ରହିଆସିଅଛି । ସେ ଠାକୁରାଣୀ ଜଗତ ତାରିଣୀ ବୋଲି ଖୁବ୍ ଖ୍ୟାତି ତା’ର । ଦୀନ, ଦୁଃଖୀରକିଙ୍କର ସେ ସାହା ଭରସା । ଅନ୍ତତଃ ପକ୍ଷେ ଶାଶୁ ଘରକୁ ଗଲାଦିନ ସେହି ଭଗବତୀ ଠାକୁରାଣୀଙ୍କ ପାଖରେ ସବୁଦିନ ପାଇଁ ସାହା ଭରସା ହେବାକୁ ଭକ୍ତି ନୈବେଦ୍ୟ ସିନ୍ଧୁ ପ୍ରାର୍ଥନା କରିଥାନ୍ତା । ସେତକ ଜାଇ କରିପାରିନାହିଁ ବୋଲି ଅତି ଦୁଃଖ ପ୍ରକାଶ କରିଛି ।

ଘ କିଏ ଲୁଚିଗଲା ବୋଲି ଜାଇ ଦୁଃଖ ପ୍ରକାଶ କରିଛି ?

ଉ : ନାଆ ଗତି କରିଚାଲିଛି ସମତାଳରେ ଜାଇର ଚିନ୍ତା ଶୀଳତାର ଗତିରେ । ଦଣ୍ଡକ ମାତ୍ରକେ ନାଆ ଆସି ଚଢ଼େଇହଗା ପାହାଡ଼ ତଳେ ପହଞ୍ଚିଯାଇଛି, ଯେଉଁଠୁ ଘଣ୍ଟଶିଳା ଆଉ ଦେଖାଯାଉ ନାହିଁ । ଘଣ୍ଟଶିଳା ପାହାଡ଼ ଆଉ ସାଳିଆ ନଈ ବହୁ ଦୂରରେ ରହିଗଲାଣି ବୋଲି ଜାଇ ମନ ଦୁଃଖ କରିଛି ।

ମହିମା

Extract-8

“ପରତାପ ଲଭି ମହତ କରନ୍ତି
ପରକୁ ଆହ୍ୱାଦ ଦାନ
ପୁଣୀତଳ ଜଳ ଦାନ କରେ ରବି
ରଶ୍ମୀ ଲଭି ହିମଦାନ ।”

ପ୍ରଶ୍ନ-୧ : ମହତଜନମାନେ କିପରି ବ୍ରତ ପାଳନ କରନ୍ତି ?

ଉତ୍ତର : ‘ପରୋପକାରୀୟ ସ୍ୱର୍ଗୀୟଃ ।’ ଅନ୍ୟର ଉପକାର କଲେ ସ୍ୱର୍ଗଲାଭ କରନ୍ତି, ଏହା ମହତଜନଙ୍କର ଜୀବନର ପୁଣ୍ୟମୟ ବ୍ରତ । ଅନ୍ୟର ଉପକାର ହିଁ ମଣିଷ ଜୀବନର ଧର୍ମ । ମାନବ ସେବାହିଁ ମାଧବ ସେବା । ପରମ କାରୁଣିକ, ସର୍ବନିୟନ୍ତ୍ରୀ ସେହିମାନଙ୍କଠାରେ ଖୁସି ହୋଇଥା’ନ୍ତି । ଯେଉଁମାନେ ଅନ୍ୟର ଉପକାରରେ ସମର୍ପିତ ଭାବ ପୋଷଣ କରିଥାନ୍ତି । ଏହା ଯୁଗେ ଯୁଗେ ପ୍ରମାଣିତ ହୋଇଅଛି । ଈଶ୍ୱରଙ୍କ ସୃଷ୍ଟିରେ ପ୍ରକୃତି ଜଗତର ବିଭିନ୍ନ ଉପାଦାନ ମଣିଷ ସମାଜର ଉପକାରରେ ଆସିଥାନ୍ତି ।

ପ୍ରଶ୍ନ-୨ : ଉର୍ବୀ ଓ ଦିବାକର କିପରି ମଣିଷ ସମାଜର ଉପକାରରେ ଆସନ୍ତି ?

ଉତ୍ତର : ସର୍ବସହା, ପୃଥିବୀ, ବାସ୍ତବ୍ୟମୟୀ ମାଟି ମା’ ସତ୍ତାନର ମୁହଁରେ ଝରାଇଦିଏ ଶସ୍ୟର କ୍ଷୀରଧାର, ନିର୍ବିକାର ଭାବେ ସହିନିଏ ହସି ହସି ସତ୍ତାନର ସବୁ ଅଳି ଅର୍ଦଳି । ଦୁଃଖ, ଯନ୍ତ୍ରଣା ତା’ର ଶରୀର ଓ ମନକୁ ପୁଷ୍ଟ କରି ଏକ ବୀର ସୈନିକ ପରି ତାକୁ ପଠାଇଦିଏ ଅନାଗତ ଭବିଷ୍ୟତର ଆହ୍ୱାନ ମଧ୍ୟକୁ । ଦିବାକର ଉଚ୍ଚ ନୀଚ, ଧନୀନିର୍ଦ୍ଧନ ନିର୍ବିଶେଷର ସମସ୍ତଙ୍କୁ ସମାନ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଦେଖେ ଏବଂ ସମାଜର କଲ୍ୟାଣ ସାଧନ ପାଇଁ ଆଲୋକ ଓ ଉତ୍ତାପ ଦାନ କରିଥାଏ । କାହାରିକୁ ହାନ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଅଂଶୁମାନ ଦେଖୁନଥାଏ କି ବିଚାର ମଧ୍ୟ କରିନଥାଏ । ପ୍ରକାରାନ୍ତରେ ଦିବାକର ମାନବ ସମାଜକୁ ଉତ୍ତରୀକୃତ ମନୋଭାବ ପୋଷଣ କରିବାକୁ ଅଲକ୍ଷ୍ୟରେ ଲଙ୍ଘିତ ଦେଇଥାଏ ।

ପ୍ରଶ୍ନ-୩ : ମହତ ଲୋକମାନେ ଅନ୍ୟକୁ କିପରି ଖୁସି କରନ୍ତି ?

ଉତ୍ତର : ମହତ ଲୋକମାନେ ସାଧାରଣତଃ ଅନ୍ୟର ଉପକାର କରିବାକୁ ଜନ୍ମଲାଭ କରିଥା’ନ୍ତି । ପରର ଉପକାର କରିବାକୁ ହେଲେ ନିଜକୁ କଷ୍ଟ ଅନୁଭବ କରିବାକୁ ପଡ଼ିଥାଏ । ନିଜେ କଷ୍ଟ ଅନୁଭବ ନକଲେ ଅନ୍ୟକୁ ଆହ୍ୱାନିତ କରି ହୋଇନଥାଏ । ସୁତରାଂ ନିଜେ କଷ୍ଟ ଦୁଃଖ ଆଉ କ୍ଳେଶ ବହନ କରି ମହତ ଲୋକମାନେ ଅନ୍ୟକୁ ସାହାଯ୍ୟ, ସହାନୁଭୂତି ଦେଖାଇଥାନ୍ତି । ନିଜେ ଦୁଃଖ କଷ୍ଟ ଅନୁଭବ ନକଲେ ଅନ୍ୟକୁ ଆନନ୍ଦିତ କରି ହୁଏନା । ଅତଏବ ମହତ ଲୋକମାନେ ଅନ୍ୟର ଦୁଃଖକୁ, ଅନ୍ୟର କ୍ଳେଶ ନିଜେ ବହନ କରିବାକୁ ପଛେଇ ନଥାନ୍ତି । ତେଣୁ ସ୍ୱଭାବ କବି ଗଙ୍ଗାଧର ମେହେର ଅନ୍ୟର ତାପ ଓ ଦୁଃଖ ସହିବାକୁ ଆନନ୍ଦିତ ତଥା ଆହ୍ୱାନିତ ହେବାକୁ ମହିମା କବିତାରେ ଉପଦେଶ ଦେଇଅଛନ୍ତି ।

ପ୍ରଶ୍ନ-୪ : ସୂର୍ଯ୍ୟ କିପରି ଜଳଦାନ କରିଥାନ୍ତି ?

ଉତ୍ତର : ମହିମା କବିତାରେ କବି ପ୍ରକୃତି ମାଧ୍ୟମରେ ମହତ ଲୋକର ଚରିତ୍ର ବିଷୟରେ ବୁଝାଇ ଅଛନ୍ତି । ସୂର୍ଯ୍ୟ କେବଳ ମଣିଷ ସମାଜ ତଥା ଜୀବଜଗତକୁ ଆଲୋକ ଆଉ ଉତ୍ତାପ ଦାନ କରି ନଥାନ୍ତି । ଆଲୋକ ସହିତ ଜଳଧାରା ମଧ୍ୟ ଦାନ କରିଥାନ୍ତି । ପ୍ରାଣୀଜଗତ ଆଉ ଉଦ୍ଭିଦ ଜଗତକୁ ବିନା ଦ୍ୱିଧାରେ ସୂର୍ଯ୍ୟ ସକଳ ଶକ୍ତିର ଆଧାର । ଜଳତତ୍ତ୍ୱ ମାଧ୍ୟମରେ ଜଳକୁ ବାଷ୍ପ କରି ବାୟୁମଣ୍ଡଳକୁ ଉଠାଇ ତାକୁ ମେଘରେ ଅର୍ଥାତଃ ହିମକାଳରେ ପରିଣତ କରି ପୃଥିବୀ ପୃଷ୍ଠରେ ପ୍ରାଣୀଜଗତ ଓ ଉଦ୍ଭିଦ ଜଗତକୁ ବଞ୍ଚିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିଥାନ୍ତି ।

Extract- 9

“ପରେ ଅପକୃତ ହେଲେହେଁ ମହତ
କରୁଥା’ନ୍ତି ଉପକାର,
ଘନ ଗ୍ରାସେ ରବି ରବି ଜରା କୃଷ୍ଣ
ବାଷ୍ପରେ ଘନ ସଞ୍ଚାର ।”

ପ୍ରଶ୍ନ-୧ : ମହତଜନମାନେ ସାଧାରଣତଃ କିପରି ବ୍ୟବହାର ଦେଖାଇଥା’ନ୍ତି ?

ଉତ୍ତର : ମହତଜନମାନେ ସାଧାରଣତଃ ସର୍ବଦା ଉଚ୍ଚରେ ରହିଥାନ୍ତି ହେଲେ ସେମାନେ କେବେ ଆତ୍ମବଢ଼ିମା ଦେଖାଇ ନଥାନ୍ତି । ଗୁଣୀ ଓ ମହତ୍ ଲୋକମାନେ ସୁଭାବରେ ନମ୍ର ଓ ଅବନତମୁଖୀ । ସେମାନେ ସାଧାରଣତଃ ନମ୍ର, ଶାନ୍ତ ଆଉ ନମ୍ର ସୁଭାବରେ ଠିକ୍ ଯେପରି ସୂର୍ଯ୍ୟ, ଚନ୍ଦ୍ର ଓ ତାରାମାନେ ଏତେ ଉଚ୍ଚରେ ରହି ଅବନତ ମୁଖୀ ହୋଇ ପୃଥିବୀବାସୀ ତଥା ଉଚ୍ଚିତ ଜଗତର ଉପକାର ସାଧନ କରିଥାନ୍ତି । ସେମାନେ ଅବନତ ମୁଖୀ ନହେଲେ ଜୀବଜଗତ ଜୀବନ ଧାରଣ କରିବା ଅସମ୍ଭବ ହୋଇପଡ଼ନ୍ତା । ସୁତରାଂ କବି ମଣିଷ ସମାଜକୁ ନତବଦନ ହେବାକୁ ଉପଦେଶ ଦେଇଅଛନ୍ତି ।

ପ୍ରଶ୍ନ-୨ : ମହତଜନମାନେ ପରକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବାରେ କ’ଣ ହୋଇଥା’ନ୍ତି ?

ଉତ୍ତର : ବାସ୍ତବରେ ମହତ ଲୋକମାନେ ପରର ଉପକାର କରିବାକୁ ଯାଇ ବିପଦ ସାଗରରେ ବୁଡ଼ିଥା’ନ୍ତି । ନିଜେ କଷ୍ଟରେ ରହି ଅନ୍ୟର ଉପକାର କରିଥା’ନ୍ତି । ନିଜେ ଦୁଃଖରେ ରହି ଦୁଃଖୀଜନମାନଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିଥାନ୍ତି । ନିଜେ ବିପନ୍ନ ହୋଇ ଅନ୍ୟକୁ ଆନନ୍ଦ ଦେଇଥାନ୍ତି । ନିଜେ ଉପବାସ ରହି ଅନ୍ୟକୁ ଅନ୍ନଦାନ କରିଥାନ୍ତି । ଠିକ୍ ଯେପରି ପଥକ, ତୃଷ୍ଣା ନିବାରଣ ପାଇଁ ଶାଳାକାର ସାହାଯ୍ୟ ନେଇଥାନ୍ତି । ପଥକ ପାଇଁ ଶାଳାକାରେ ରହି ପଥ କଷ୍ଟ ତଥା ଯାତ୍ରା ଦୁଃଖକୁ ଅପମୋଦନ କରିଥାଏ । ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ମରୁଯାତ୍ରୀମାନେ ବୃକ୍ଷ ଛାଇରେ ବସି ଦୁଃଖ କଷ୍ଟକୁ ଲାଘବ କରିଥାନ୍ତି । ମହତଜନମାନେ ଅପକୃତ ହେଲାବେଳେ ଦୁଃଖଜନମାନେ ଉପକୃତ ହୋଇଥାନ୍ତି ।

ପ୍ରଶ୍ନ-୩ : ଦରିଦ୍ର ଲୋକମାନଙ୍କର ଉନ୍ନତି ଦେଖିଲେ ମହତଜନମାନେ କ’ଣ ଅନୁଭବ କରିଥାନ୍ତି ?

ଉତ୍ତର : ମହତଜନମାନେ ସାଧାରଣତଃ ସୁଭାବରେ ଉଦାର ଆଉ ଆତ୍ମ ଚରିତ୍ରର । ତେଣୁ ଦରିଦ୍ର ଲୋକମାନଙ୍କର ଉନ୍ନତିରେ ସେମାନେ ଈର୍ଷ୍ଣାପରାୟଣ ନହୋଇ ଆନନ୍ଦ ଲାଭ କରିଥାନ୍ତି । ସେମାନେ ସତୋଷ ଲାଭ କରନ୍ତି ଅନ୍ୟର ବୃଦ୍ଧିରେ । ଏଥିସହିତ କବି ଏକ ତୁଳନାତ୍ମକ ବିବରଣୀ ପ୍ରଦାନ କରିଅଛନ୍ତି । ଦିବସର ବୃଦ୍ଧିରେ, ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କର ପ୍ରିୟା କମଳିନୀ ଯେପରି ବିକାଶ ଲାଭ କରିଥାଏ ଠିକ୍ ସେହିପରି ଅନ୍ୟର ଉନ୍ନତିରେ ମହତଜନ ବା ସାଧୁଜନମାନେ ଈର୍ଷ୍ଣାପରାୟଣ ନହୋଇ ସ୍ୱତଃ ପ୍ରବୃତ୍ତ ଭାବରେ ଉତ୍ସୁକ୍ତି ତଥା ଆନନ୍ଦ ଲାଭ କରିଥା’ନ୍ତି ।

ପ୍ରଶ୍ନ-୪ : ଜଗତର ହିତ ସାଧନ ପାଇଁ ମହତ ଲୋକ କ’ଣ କରିପାରନ୍ତି ?

ଉତ୍ତର : ଜଗତର ହିତ ଲାଗି ମହତଜନମାନେ ଜୀବନ ଦାନ କରିପାରନ୍ତି । ଜୀବନ ଉତ୍ସର୍ଗ କରିବା ମହତଜନମାନଙ୍କର ବାସ୍ତବ ଚିନ୍ତାଧାରା ହୋଇଥାଏ । ସେ ଜଗତର ମଙ୍ଗଳ କାମନା କରିଥାନ୍ତି ସର୍ବଦା । ଜଗତର ହିତ ଲାଗି ସବୁକିଛି ତୁଚ୍ଛ କରିପାରନ୍ତି, ଏପରିକି ଜୀବନ ଦେବାକୁ ବାଜି ଲଗାଇଥାନ୍ତି, ଠିକ୍ ଯେପରି ଚନ୍ଦ୍ରମା ନିଜର ଶରୀରକୁ ଅପଘନ କରି ପୃଥିବୀପୃଷ୍ଠକୁ କିରଣ ବିତରଣ କରିଥାଏ, ପୃଥିବୀ ପୃଷ୍ଠକୁ ଶୀତଳ କିରଣ ବିଚ୍ଛୁରିତ କରିଥାଏ । ପୃଥିବୀ ପୃଷ୍ଠକୁ ଶାନ୍ତ ଆଉ ସୁଖ କିରଣରେ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳମୟ କରିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିଥାଏ ।

Extract - 10

“ଆନନ୍ଦେ ବିଷାଦେ ସମଭାବେ ପାନ୍ତି
ମହତ୍ ସୁଭାବ ଧରି
ପୂର୍ଣ୍ଣମାରେ ଯଥା ନାଚଇ ସାଗର
ଅମାବାସ୍ୟାରେ ସେପରି ।”

ପ୍ରଶ୍ନ-୧ : ବିପଦ ସମୟରେ ମହତକନର କ'ଣ ହୁଏ ନାହିଁ ?

ଉତ୍ତର : ବିପଦ ସମୟରେ ମହତକନର ଯୈର୍ଯ୍ୟ ଭଙ୍ଗ ହୁଏ ନାହିଁ । ସେ ବିପଦ ଏବଂ ସମ୍ପଦ ସମ୍ପର୍କରେ ସମନ୍ୱୟ ଭାବ ପୋଷଣ କରିଥାଏ । ଅର୍ଥାତଃ ବିପଦ ସମୟରେ ମହତକନ କାତର ହୁଏ ନାହିଁ କି ସମ୍ପଦ ସମୟରେ ଉତ୍ତୁଲ୍ଲିତ ହୁଏ ନାହିଁ । ଉଭୟ ସମୟରେ ସେ ସ୍ଥିର । ସୁନାକୁ ଯେପରି ଆଉଟିଲେ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ଉଠେ ଏବଂ ତାକୁ ଯେତେ ପ୍ରକାର ଦେଲେ ମଧ୍ୟ ସେହି ସୁନାପରି ରହିଥାଏ ।

ପ୍ରଶ୍ନ-୨ : ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ଓ ଅମାବାସ୍ୟା ତିଥିରେ କ'ଣ ହୋଇଥାଏ ?

ଉତ୍ତର : ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ହେଉଛି ଆଲୋକର ପ୍ରତୀକ ଏବଂ ଅମାବାସ୍ୟା ହେଉଛି ଅନ୍ଧକାରର ପ୍ରତୀକ । ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ରାତିରେ ସମୁଦ୍ରରେ କୁଆର ଉଠିଥାଏ । ଅପରପକ୍ଷରେ ଅମାବାସ୍ୟା ରାତିରେ ମଧ୍ୟ ସାଗରରେ କୁଆର ଉଠେ । ଉଭୟ ତିଥିରେ କୌଣସି ପରିବର୍ତ୍ତନ ହୋଇନଥାଏ । ଠିକ୍ ସେହିପରି ମହତକନ କୌଣସି ପରିସ୍ଥିତିରେ କୁସଙ୍ଗ ସହିତ ମିଶିବାର ଦେଖାଯାଏନି କି କୌଣସି ପରିସ୍ଥିତିରେ ମହତକନଙ୍କ ଆଚରଣ ଓ ଉଚ୍ଚାରଣରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ ।

ପ୍ରଶ୍ନ-୩ : ମୃତକନମାନେ ମହତକନର ମୂଲ୍ୟ କାହିଁକି ବୁଝିପାରନ୍ତି ନାହିଁ ?

ଉତ୍ତର : ମୃତକନମାନଙ୍କର ଆଚରଣ ସର୍ବଦା ଅନ୍ୟାୟ, ଅନୀତି ଓ ଅଧର୍ମର ଖେଳ । ମହତକନମାନେ ସର୍ବଦା ସତ୍ୟନିଷ୍ଠ, ସତ୍ୟସହ, ଧର୍ମକୁ ଆଦର କରି କର୍ମ କରନ୍ତି । ତେଣୁ ଦୁଃସ୍ୱ ପ୍ରକୃତିର ଲୋକମାନେ ମହତକନମାନଙ୍କର ମହତ୍ତ୍ୱ ବୁଝିପାରନ୍ତି ନାହିଁ, ଯେପରି ସର୍ବଶକ୍ତିର ମୂଳାଧାର ସୂର୍ଯ୍ୟକୁ ଚାରାମାନେ ଦୀପତୁଲ୍ୟ ମନେକରନ୍ତି । ଏହା ଅତ୍ୟନ୍ତ ହାସ୍ୟାତ୍ମକ ଚିନ୍ତାଧାରା । ଚାରାଗଣଯେ, ହାନ ଓ ନରଣ୍ୟ ଏବଂ କିଛିତ ମାତ୍ର ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କ ନିକଟତର । ଠିକ୍ ସେହିପରି ମୃତକନମାନେ, ମହତକନଙ୍କ ପାଖରେ ହାନତୁଲ୍ୟ । ସେମାନଙ୍କ ମୂଲ୍ୟ ବୁଝିବା ମୃତକନମାନଙ୍କ ପାଖରେ କଷ୍ଟ ।

ପ୍ରଶ୍ନ-୪ : ମହତକନମାନଙ୍କରେ କଳଙ୍କ ଲଗାଇବା କାହିଁକି କଷ୍ଟସାଧ୍ୟ ?

ଉତ୍ତର : ମହତକନଙ୍କ ଚରିତ୍ରରେ ଦୋଷାରୋପ କରିବା ଅତ୍ୟନ୍ତ ପରିତାପର ବିଷୟ ଏବଂ ନୀତତାର ଭଦ୍ରାହରଣ । ଯୁଗେ ଯୁଗେ ଧର୍ମ ଓ ସତ୍ୟର ମହତ୍ତ୍ୱ ରହିଆସିଛି ଏବଂ ରହିବ ମଧ୍ୟ । ମହତର ମହିମା ଅକ୍ଷୟ ଏବଂ ଅକ୍ଷୁଣ୍ଣ । ମହତ୍ କେବେ ଅପତୟ ହୋଇନପାରେ । ସତ୍ୟ ଓ ଧର୍ମ କେବେ ପରାଜୟ ବରଣ କରିପାରେ ନାହିଁ । ମହିମା ସବୁବେଳେ ମହିମାମୟ, ଗାରିମାମୟ ଓ ଶ୍ରେଷ୍ଠତର ପରିଚୟ ପ୍ରଦାନ କରିଥାଏ । ଅତଏବ ମହିମା ସର୍ବଦା ଗରିମାମୟ ।

ବନଫୁଲ ଉଦ୍ୟାନ କୁସୁମ

Extract-11

“ଏତ ବନଫୁଲ ଚିର ଅନାଦରେ
ଫୁଟିଛି କଣ୍ଠକ ବେଢ଼ାରେ
ଆନ ଗୋଟିକ ତ ଉଦ୍ୟାନ କୁସୁମ
ବଢ଼ିଛି କେତେ ଶ୍ରଦ୍ଧାରେ ।”

ପ୍ରଶ୍ନ-୧ : ମହତଜନମାନେ କିପରି ବ୍ରତ ପାଳନ କରନ୍ତି ?

ଉତ୍ତର : ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶିଶୁର ଆଖିରେ ଶାମୁକାଏ ସ୍ୱପ୍ନ । ମୁହଁରେ ଚେନାଏ ହସ । ସୁନା ରଙ୍ଗର ସୂର୍ଯ୍ୟକ ଖଳାରେ ଛମ୍ପ ଛମ୍ପ ହୋଇ ନାଚେ । ଠିକ୍ ସେହିପରି ଚିକି ଘାସ ଫୁଲଟିଏ ପ୍ରତି ପଦ ପାଦନରେ ମରି ପୁଣି ବହୁବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରେ । ହେଲେ ଡାଲିଆ, ଡାଫୋଡ଼ିଲ୍, ଜୁଇ, ଯାଇ, ମାଳତୀ ମଧ୍ୟରେ କିଏ ଅନୁଭବ କରେ ନାହିଁ ଚିକି ଘାସ ଫୁଲଟିର ଅସ୍ତିତ୍ୱକୁ । ଚେଣୁ ଉଦ୍ୟାନରେ ଫୁଟିଥିବା ଫୁଲକୁ ସମସ୍ତେ ସ୍ନେହ କରନ୍ତି, ଆଦର କରନ୍ତି । ଶିଶୁରକ ଗଳାରେ ପିନ୍ଧାଇବାରେ ଶ୍ରଦ୍ଧା ଅନୁଭବ କରନ୍ତି । ଅରଣ୍ୟରେ ଫୁଟିଥିବା ଫୁଲକୁ ହତାଦର ଏବଂ ଅନାଦର କରନ୍ତି ।

ପ୍ରଶ୍ନ-୨ : ଉଦ୍ୟାନ କୁସୁମ କାହିଁକି ଆଦରର ପାତ୍ର ହୋଇଥାଏ ?

ଉତ୍ତର : ଉଦ୍ୟାନ କୁସୁମ ମାଳିର ଯତ୍ନରେ ବଢ଼ିଥାଏ । ଅତି ସ୍ନେହ, ଶ୍ରଦ୍ଧା, ଯତ୍ନ ଏବଂ ଆଦରରେ ଉଦ୍ୟାନ କୁସୁମକୁ ରଖିଥାଏ ଉଦ୍ୟାନର ରକ୍ଷକ । ବଣର ମଲ୍ଲୀ ବଣରେ ଫୁଟି ଝଡ଼ି ପଡ଼ିଥାଏ । କେହି ତା’ର ସନ୍ଧାନ ପାଇ ନଥାନ୍ତି କେବଳ ବାପ୍ପାରୁ ବାରିପାରନ୍ତି ମଲ୍ଲୀର ଛିଡ଼ିକୁ । ହେଲେ ଉଦ୍ୟାନ କୁସୁମକୁ ଉଦ୍ୟାନର ମାଳିକ ସହିତ ପଥଚାରୀମାନେ ମଧ୍ୟ ଅବଲୋକନ କରି ଆମୋଦିତ ହୋଇଥାନ୍ତି ।

ପ୍ରଶ୍ନ-୩ : ମାଳି ଉଦ୍ୟାନ କୁସୁମର କିପରି ଯତ୍ନ ନେଇଥାଏ ?

ଉତ୍ତର : ଚାରା ରୋପଣ କଲା ଦିନଠାରୁ ଶ୍ରଦ୍ଧା ସୁମନ ଫୁଟିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମାଳି ଉଦ୍ୟାନ କୁସୁମର ଯତ୍ନ ନେଇଥାଏ । ପ୍ରଥମେ ସେ ଛୋଟ ଚାରାଟିଏ ରୋପଣ କରିଥାଏ ସ୍ନେହ ସୋହାଗରେ । ଅତି ଯତ୍ନରେ ସେ ଚାରା ଗଛର ମୂଳରେ ପାଣି ଦେଇ ଫୁଲ ଗଛଟିକୁ ବଢ଼େଇଥାଏ । ଅନାବନା ଗଛକୁ ସେ ଉପାଡ଼ି ଅରମା ତାଳକୁ ସଜାଡ଼ି ଫୁଲଗଛକୁ ସମୟରେ ବଢ଼େଇଥାଏ । ସେହି ଶ୍ରଦ୍ଧା ସୁମନ ବସନ୍ତ ଅନିଳକୁ ଅପେକ୍ଷା କରିଥାଏ ମୁଣ୍ଡ ହଲାଇ କଥା କହିବାକୁ ।

ପ୍ରଶ୍ନ-୪ : ଉଦ୍ୟାନ କୁସୁମ ଫୁଟିଲା ପରେ କ’ଣ କରିଥାଏ ?

ଉତ୍ତର : ଫୁଟିଲା ଫୁଲର ସମ୍ମୋହନରେ ସମ୍ମୋହିତ କରିଥାଏ ଉଦ୍ୟାନ କୁସୁମ । ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟର ଅପୁରୁଷ ବାପ୍ପାରେ ଆନ୍ତରିକତା ନେଇ ଆପଣାଉ କରିଥାଏ ଦେଖଣାହାରୀକୁ । ଅତି ଆଦରରେ ଅନାଇ ରହନ୍ତି ଉଦ୍ୟାନର ସ୍ନେହ ସୁମନକୁ କୁସୁମ ଅନୁରାଗୀମାନେ । ସୁଗନ୍ଧିତ ବାପ୍ପାରେ ଆମୋଦିତ କରିଥାଏ ଉଦ୍ୟାନ କୁସୁମ । ଉଦ୍ୟାନ କୁସୁମକୁ ଯେତେଥର ଦେଖିଲେବି ସେ ନୂଆ ଦିଶୁଥାଏ ଆଖିକୁ । ଉଦ୍ୟାନ କୁସୁମର କୋମଳତା, ସ୍ମିତ୍ୱତାର ନରମ ସ୍ପର୍ଶ ଆହୁଦିତ କରିଥାଏ କୁସୁମ ଅନୁରାଗୀମାନଙ୍କୁ ।

Extract-12

“ଲୋକ ଆଖି ସିନା ଦେଖି ନପାରିଲା
ନରୁଝିଲା ଗୁଣ ତାହାର
ଅଳିତ ଚିହ୍ନିଲା ଫୁଲ ଯୁଗଳକୁ
କେତେ ରୂପ ଗୁଣ କାହାର ।”

ପ୍ରଶ୍ନ-୧ : ବନପୁଲକୁ କାହିଁକି ମଣିଷ ସମାଜ ବୁଝିପାରୁ ନାହିଁ ?

ଉତ୍ତର : ଅରଣ୍ୟର ପୁଲ ସର୍ବଦା ଅବହେଳିତ । ବଣରେ ପୁଚି ବଣରେ ଝଡ଼ିବା ହିଁ ତା'ର ଧର୍ମ । କେହି ତାକୁ ଅଗ୍ରାଧିକାର ଦେଇନଥାନ୍ତି । ବଣ ମଲ୍ଲୀର ବାସ୍ନା ହିଁ ଅରଣ୍ୟ ପ୍ରଦେଶର ଅବହେଳିତ ପରିଧି ମଧ୍ୟରେ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇ ଝଡ଼ିବା ହିଁ ତା'ପାଖରେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ହୋଇଥାଏ । ଠାକୁରଙ୍କ ପୂଜାରେ, ଅବକାର ଗଜାରେ, ଶବଧାରରେ, ମଧୁଶଯ୍ୟାର ଶେଯରେ ତାହା ଶୋଭାପାଏନି । ଅରଣ୍ୟର ସୁମନ ସେ ଅଧିକାରରୁ ବଞ୍ଚିତ ହୋଇଥାଏ ।

ପ୍ରଶ୍ନ-୨ : ଅରଣ୍ୟର ସୁମନକୁ କିଏ ବୁଝିପାରିଛି ?

ଉତ୍ତର : ସୁମନର ଧର୍ମ, ମଧୁପକୁ ଆମତ୍ସଣ କରିବା । ସେ ଛଳ, ସ୍ତ୍ରୀ ନିର୍ବିଶେଷରେ ମହୁମାଛିକୁ ନିମନ୍ତ୍ରଣ କରେ । ସେ ଯେଉଁଠି ନା ଯେଉଁଠି ପୁଚିଥାଇ ମହୁମାଛି କେବେ ଅବହେଳିତ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଦେଖେ ନାହିଁ ତାକୁ । ସେ ରସସିଦ୍ଧ ପୁଲକୁ ଖୋଜି ବାହାର କରିବ । ଏ ପୁଲରୁ ସେ ପୁଲକୁ ତେରାଁ ମଧୁପ ରସ ଆହରଣ କରିବ । ଉଦ୍ୟାନର ପୁଲ ଯେତିକି ମାତ୍ରାରେ ମହୁମାଛିର ଅନ୍ତରଙ୍ଗ, ଅରଣ୍ୟର ସୁମନ ମଧ୍ୟ ସେତିକି ମାତ୍ରାରେ ନିଜର । ତେଣୁ ମାଲି ନବୁଝିଲେ ମଧ୍ୟ ଅଳି ବୁଝିପାରିଛି ପୁଲର ଗୁଣକୁ ଆଉ ତାରିବୁ କରିଛି ତା'ର ବାସ୍ନାକୁ ।

ପ୍ରଶ୍ନ-୩ : ବନପୁଲର ଅତି ଅନ୍ତରଙ୍ଗ କିଏ ?

ଉତ୍ତର : ବନପୁଲର ଅତି ଅନ୍ତରଙ୍ଗ ତା'ର ଅତିପ୍ରିୟ ମଧୁପ । ବନ୍ଧ, ବାଡ଼, କଷ୍ଟଝଣ ନମାନି ତା' ଆଡ଼କୁ ଉଡ଼ିବୁଲେ । ସେ ଘଷ ଅରଣ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ତା' ପୁଚି ଅତି ମାତ୍ରାରେ ଆସନ୍ତି ହୋଇଥାଏ ମଧୁପ । ବନପୁଲ ମଣିଷ ସମାଜର ଆତୁଆଳରେ ରହିଥାଏ । ହେଲେ ମହୁମାଛିର ଚାକ୍ଷୁଷ ଦୃଷ୍ଟି ମଧ୍ୟରେ ଥାଏ ସେ । ତେଣୁ ନାରୀ କବି କୁଟଳା କୁମାରୀ ସାବତ ବଣରେ ପୁଚିଥିବା ପୁଲ ଓ ବଗିଚାରେ ପୁଚିଥିବା ପୁଲର ଏକ ମାର୍ମିକ ତୁଳନା କରିଛନ୍ତି କବିତାରେ ।

ପ୍ରଶ୍ନ-୪ : 'ବନପୁଲ ଉଦ୍ୟାନ କୁସୁମ' କେଉଁ କାବ୍ୟ ସଂକଳନରୁ ଗୃହୀତ ହୋଇଅଛି ?

ଉତ୍ତର : ନାରୀ କବି କୁଟଳା କୁମାରୀ ସାବତଙ୍କର ଯଦିଓ ବୁଦ୍ଧି ଥିଲା ତାହାରା ବିଦ୍ୟା, ତାଙ୍କର ନିଶ୍ଚା ଥିଲା ସାରସ୍ୱତ ସାଧନ । ସ୍ୱପ୍ନ ଜୀବନକାଳ ମଧ୍ୟରେ ସାରସ୍ୱତ ସୃଷ୍ଟିରେ କୋଣାର୍କ ନିର୍ମାଣ କରିଯାଇଅଛନ୍ତି । ମାତ୍ର ଅଠତିରିଶ ବର୍ଷର ଜୀବନକାଳ ମଧ୍ୟରେ ତାଙ୍କ ଅମାୟ ଲେଖନୀ ନିସୂତ ଅଞ୍ଜଳି, ଅର୍ଚନା, ଉଲ୍ଲାସ, ସ୍ତୁତିଙ୍ଗ, ଆହ୍ୱାନ, ପ୍ରେମ ଚିନ୍ତାମଣି ପରି ଅମୂଲ୍ୟ କବିତା ସଂକଳନ ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟକୁ ରୁଚିମତ କରିଛି । 'ବନପୁଲ ଉଦ୍ୟାନ କୁସୁମ' କବିତାଟି 'ଅର୍ଚନା' କବିତା ସଂକଳନରୁ ଗୃହୀତ ।

Extract-13

“ଏ ତ ବନପୁଲ ଚିର ଅନାଦରେ

ପୁଚିଛି କଣ୍ଠକ ବେଢ଼ାରେ,

ଆନ ରୋଚିକ ତ ଉଦ୍ୟାନ କୁସୁମ

ଦଢ଼ିଛି କେତେ ସେ ଶୁଦ୍ଧାରେ ।”

ପ୍ରଶ୍ନ-୧ : ବନପୁଲକୁ କିଏ କାହିଁକି ଆଦର କରେ ନାହିଁ ?

ଉତ୍ତର : ବଣରେ ପୁଚିଥିବା ପୁଲ ଚିରଦିନ ଅନାଦାରରେ ବଢ଼େ । ବଣରେ ପୁଚିଥିବାରୁ ସାଧାରଣତଃ ଲୋକଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଆସି ନଥାଏ । ତେଣୁ ସୁନ୍ଦର ସୁନାସିତ ପୁଲଟି ପୁଚିକରି ଝଡ଼ି ଯାଇଥାଏ ସିନା କାହାରି ଆଦର ପାଇବା ଭଳି ସୁଯୋଗ ତାକୁ ମିଳେ ନାହିଁ ।

ପ୍ରଶ୍ନ-୨ : କଣ୍ଠକ ବେଢ଼ା କାହିଁକି ଥାଏ ?

ଉତ୍ତର : ପ୍ରକୃତି ସମସ୍ତଙ୍କର ମା' । ତେଣୁ ଛୋଟ ବଡ଼ ସମସ୍ତଙ୍କର ଯତ୍ନ ନିଏ । ପୁଲର ସ୍ୱପ୍ନ କୋମଳ ଦେହକୁ ଶତ୍ରୁଠାରୁ ରକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରକୃତି ତାକୁ କଣ୍ଠକାଳରେ ଘୋଡ଼ାଇଦିଏ । ସେଥିପାଇଁ କଣ୍ଠକ ବେଢ଼ା ଥାଏ ।

ପ୍ରଶ୍ନ-୩ : ଉଦ୍ୟାନ ଫୁଲ ଅଧିକ ଶ୍ରଦ୍ଧା ପାଇବାର କାରଣ କ'ଣ ?

ଉତ୍ତର : ବଗିଚାଟି ମାଲିକ ଯତ୍ନରେ ତିଆରି, ମାଲି କେତେ ଯତ୍ନରେ ଚାରାଗଛ ଲଗାଏ; ନିୟମିତ ପାଣି ଦିଏ । ଗଛଟି ତାରି ହାତର ସ୍ନେହସ୍ପର୍ଶ ପାଇ ବଡ଼େ, କଢ଼ଟିଏ ହେବାଦିନୁ ଫୁଲ ଫୁଟିବା ଯାଏ କେତେ ଶ୍ରଦ୍ଧା ପାଇଥାଏ । କେବଳ ମାଲି ନୁହେଁ ବଗିଚାର ମାଲିକ ପରିବାର ସେବାଟେ ଯିବାଆସିବା ଲୋକେ ସମସ୍ତଙ୍କର ନଜର ପଡ଼ିଥାଏ ବଗିଚାର ଫୁଲ ଉପରେ । ଫୁଲର ରୂପ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଆମ୍ବୁରା କରେ ।

ପ୍ରଶ୍ନ-୪ : କବି କେଉଁ କଥାକୁ ବିତୁପ କରିଛନ୍ତି ?

ଉତ୍ତର : ଫୁଲ ତ ଫୁଲ, ରୂପ, ଗୁଣ, ମହକ ସବୁ ମହାନ । କିନ୍ତୁ ଗୋଟିଏ ବଣରେ ଫୁଟିଛି ବୋଲି ତାକୁ କେହି ଦେଖୁନାହାନ୍ତି କି ପଚାରୁ ନାହାନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ବଗିଚାର ଫୁଲ ଏକାକି ହେଲେ ବି ଅନେକ ଲୋକଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିରେ ପଡ଼ୁଥିବାରୁ କେତେ ଆଦର ପ୍ରଶଂସା ପାଏ । କବି ଏହି କଥାକୁ ବ୍ୟଙ୍ଗକରି କହିଛନ୍ତି ଯେ ରୂପ, ଗୁଣ ନୁହେଁ ଯେ ଯେତେ ଲୋକଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିରେ ପଡ଼ିପାରିଲା ତାର ଆଦର ବେଶି । ହୁଏତ କାରଣ ଏବେ ବିଜ୍ଞାପନର ଯୁଗ ।

Extract-14

“ଲୋକ ଆଖି ଦିନା ଦେଖି ନ ପାରିଲା

ନ ବୁଝିଲା, ଗୁଣ ତାହାର

ଅଳି ତ ଚିହ୍ନିଲା ଫୁଲ ଯୁଗଳକୁ,

କେତେ ରୂପଗୁଣ କାହାର ।”

ପ୍ରଶ୍ନ-୧ : ଲୋକ ଆଖିର ସ୍ୱାଭାବିକ ଧର୍ମ କ'ଣ ?

ଉତ୍ତର : ଲୋକେ ଏପରି ଯେ ଯାହା ଦେଖନ୍ତି ତାହାରି ପ୍ରଶଂସା କରୁଥାନ୍ତି । ତାଙ୍କର ଅହେତୁକ ସ୍ନେହ ଅଜାଡ଼ି ହୋଇପଡ଼େ । ଯାହା ତାଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଆସେ ନାହିଁ ତାହାର ମୂଲ୍ୟ କାହା ନିକଟରେ ନଥାଏ ।

ପ୍ରଶ୍ନ-୨ : ସେ କାହାର କେଉଁ ଗୁଣ ବୁଝିପାରେ ନାହିଁ ?

ଉତ୍ତର : ଯେଉଁ ଜିନିଷଟି ଯେତେ ଭଲ ହେଲେ ବି, ଯେତେ ସୁନ୍ଦର ହେଲେ ବି ଯଦି କାହାର ନଜର ପଡ଼େ ନାହିଁ, ସେ ସେହିପରି ସଫିଯାଏ । କୌଣସି ଭଲ ଜିନିଷର ଅସ୍ଥିତ୍ୱ ବିଷୟରେ ସନ୍ଧାନ କରିବା ମଧ୍ୟ ତା ଦୃଷ୍ଟିର ବାହାର ହୁଏ ।

ପ୍ରଶ୍ନ-୩ : ମହୁମାଛିକୁ କବି କାହିଁକି ପ୍ରଶଂସା କରିଛନ୍ତି ?

ଉତ୍ତର : ମହୁମାଛି ଫୁଲର ରସିକ, ଫୁଲଟି ସୁନ୍ଦର ବଗିଚାରେ ଥାଇ କି ଅଗନା ଅଗନି ବଣରେ ଥାଇ ମହୁମାଛି ତାକୁ ଖୋଜି ଖୋଜି ସନ୍ଧାନ ନିଏ । ତାକୁ ଆଦର କରେ, ମନ ଭରି ପ୍ରେମ କରେ, ମହୁ ସଂଗ୍ରହ କରେ, ତା'ର ସ୍ନେହରେ ବୁଲିଯାଏ ଫୁଲକୁ ଘୋଡ଼ାଇ ରଖେ । ତେଣୁ ମହୁମାଛିର ଏହି ନିରପେକ୍ଷ ଯତ୍ନ ଓ ଶ୍ରଦ୍ଧା କବିଙ୍କ ପ୍ରଶଂସାର ପାତ୍ର ହୋଇଛି ।

ପ୍ରଶ୍ନ-୪ : ଏ କବିତାରୁ ଆମକୁ କି ଶିକ୍ଷା ମିଳେ ?

ଉତ୍ତର : କବିତାଟି ଅତ୍ୟନ୍ତ ଶିକ୍ଷଣୀୟ । ଅତି ସାଧାରଣ ପରିବେଶରେ ବଢ଼ିଥିବା ମେଧାବୀ ପିଲାଟିଏ ଯତ୍ନ ଓ ସୁଯୋଗ ସୁଯୋଗ ଅଭାବରୁ ବଢ଼ିପାରେ ନାହିଁ, କିନ୍ତୁ ଅନୁକୂଳ ପରିବେଶରେ ସାଧାରଣ ପିଲାଟିଏ ମଧ୍ୟ ଅତି ଅଧିକ ଯତ୍ନ ଓ ସୁଯୋଗ ପାଇ ସମ୍ପର୍କ ହାସଲ କରେ । କିନ୍ତୁ ସମ୍ବେଦନଶୀଳ ସମାଜ ଦୁର୍ହିଙ୍କୁ ଆଦର କରେ ।

ଜଗତେ ଜେବଳ

Extract - 15

ଅଲକତ ପ୍ରବ ନୟନେ ବୋଲି

ରମ୍ଭାଳ ଗହଳ ଗାଗାରେ ଖେଳି

କବଳ କରୁ ତା' କଳିକଳାପ

କାକ କି କରିବ ପଞ୍ଚମାଳାପ ?

ପ୍ର: (କ) ଅଳତା ଚେହେରାରେ କି ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆଣେ ?

ଉ: ଅଳତା ନାଲି ରଙ୍ଗର ତରଳ ପଦାର୍ଥ । ମହିଳାମାନେ ଏହାକୁ ପାଦର ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ବଢ଼ାଇବା ପାଇଁ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତି । କାରର ଆଖି କଳା କୋଇଲି ଆଖିରେ ନାଲି ଥାଏ । ସ୍ତେଥିପାଇଁ କାର ଆଖିରେ ଅଳତା ଲଗାଇ କୋଇଲି ପରି ଦେଖାଯିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିବା କଥା କୁହାଯାଇଛି ।

ପ୍ର: (ଖ) ଆମ୍ବୁଡ଼ାଳରେ ଖେଳିଲେ କି ଲାଭ ହେବ ?

ଉ: କୋଇଲି ଆମ୍ବ ବଉଳ ଓ ଆମ୍ବ ଖାଇବାକୁ ଭଲ ପାଏ । କାର ଭାବୁଛି ଆମ୍ବ ଡ଼ାଳରେ ଖେଳି ବଉଳ ଖାଇଲେ କାଳେ ସେ କୋଇଲି ପାଲଟି ଯିବ ।

ପ୍ର: (ଗ) କୋଇଲି ଆମ୍ବ ବଉଳ ଖାଏ କାହିଁକି ?

ଉ: ସମସ୍ତ ପଶୁ ପକ୍ଷୀମାନଙ୍କର ନିଜସ୍ୱ ପ୍ରିୟ ଖାଦ୍ୟ ଥାଏ । ସେହିପରି କୋଇଲିର ପ୍ରିୟ ଖାଦ୍ୟ
ଆମ୍ବ ବଉଳ । ସେ ଆମ୍ବ ଫାଲୁଥିବା ବସନ୍ତ ଋତୁରେ କେବଳ ଦେଖାଯାଏ ।

ପ୍ର: (ଘ) ଯେତେ ଯତ୍ନ କଲେ ବି କାଉ କୋଇଲି ପରି ରାବିପାରିବ ନାହିଁ ବୋଲି କବି କାହିଁକି
କହିଛନ୍ତି ?

ଉ: କୋଇଲି ଏକ ପ୍ରକାର ପକ୍ଷୀ ଯାହାର ସର ଅତି ମଧୁର । ତେଣୁ ସେ ଲୋକ ପ୍ରିୟ । ତାହାର
ଲୋକ ପ୍ରିୟତା ପ୍ରତି ଇର୍ଷାପର ହୋଇ ତା'ର ନିଜକୁ କୋଇଲି ପରି କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କଲେ
ବିଫଳ ହେବ, ଫଳରେ ଲୋକ ହସା ହେବ । ଇଶ୍ୱର ତାକୁ ଯେପରି କରିଛନ୍ତି ସେ ସେଥିରେ
ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହେବା ଉଚିତ ।

Extract-16

ଚଞ୍ଚୁ ଚରଣେ ଲଗାଇ ହିଙ୍ଗୁଳ

ନିଜ ଦୁଷ୍ଟେ ମଣି ଖଣ୍ଡ ମୃଣାଳ

ଚାଲୁ ପୂର୍ବ ଅଙ୍ଗ ବୁଲାଇ ବକା

ତେବେ ସେ ମରାଳୀ ବୋଲାଉବ କି ?

ପ୍ର: (କ) ହିଙ୍ଗୁଳ କ'ଣ ? ତାହା କି କାମରେ ଆସିପାରିବ ?

ଉ: ହିଙ୍ଗୁଳ ଏକ ରଙ୍ଗ ଯାହା ବ୍ୟବହାର କଲେ ପଦାର୍ଥ କମଳାରଙ୍ଗ ପାଲଟି ଯାଏ । ହଂସର
ପାଦର ରଙ୍ଗ ହିଙ୍ଗୁଳ ଲାଗିଥିବା ପରି ଦେଖାଯାଏ ।

ପ୍ର: (ଖ) ହୁମୁସର ପ୍ରିୟ ଖାଦ୍ୟ କ'ଣ ?

ଉ: ହୁମୁସ ଏକ ଶାକାହାରୀ ପକ୍ଷୀ । ସେ ପଦ୍ମନାଡ଼ ଓ ପଦ୍ମ କେଶର ଖାଇବାକୁ ଭଲ ପାଏ ।
ତେବେ ଏହି ପଦ୍ୟରେ ପଦ୍ମନାଡ଼ କଥା ହିଁ ଆଲୋଚିତ ହୋଇଛି ।

ପ୍ର: (ଗ) ହୁମୁସ ଓ ବଗର ଚାଲିରେ କି ପାର୍ଥକ୍ୟ ଅଛି ?

: ହୁମୁସ ଓ ବଗର ଶାରୀରିକ ଗଠନରେ ବହୁତ ପ୍ରଭେଦ ଅଛି । ହୁମୁସ ବଗଠାରୁ ଉଚ୍ଚ ଓ ପୃଷ୍ଠଳ
। ସେ ଧୀରେ ଧୀରେ ତା' ଦେହର ପରିଭ୍ରମଣ ହଲାଇକି ଚାଲେ । ବଗ ପ୍ରାୟ କୁକୁଡ଼ା ପରି ସିଧା
ଚାଲେ ।

ପ୍ର: (ଘ) କବି ଏପରି ଭୂଳନା କାହିଁକି କରିଛନ୍ତି ?

ଉ: ବଗଠାରୁ ହୁମୁସର ରୂପ ଗୁଣ ଅଲଗା ଓ ସେ ଅଧିକ ଲୋକ ପ୍ରିୟ । ବଗ ଇସ୍ପା ପର ହୋଇ
ହୁମୁସ ପରି ହେବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିଲେ ତାହା ସମ୍ଭବ ହେବ ନାହିଁ, ବରଂ ଲୋକ ହସା ହେବ ।
କବି ପରାମର୍ଶ ହେଉଛନ୍ତି ଯେ ପ୍ରକୃତି ଯାହାକୁ ଯେପରି କରିଛି ସେ ସେଥିରେ ସମ୍ମୁଖ ରହିବା
ଉଚିତ ।

Extract-17

କଟିଳ କରି ସ୍ଵାଦରୋମ ସ୍ଵାଦି

ଶିଖରୀ ଦରାରେ ମରୁ ଗରଳି

କୁଟିଳ କରି ଭୃକୁଟିକୁ ଚାହୁଁ

ମରମା କଣ୍ଠୀରବ ହେବ କାହୁଁ ।

ପ୍ର: (କ)ଜଗତରେ ଲୋକହସା ହେବା ସାର ଦୁଃ କାହିଁକି ?

ଉ:ଏ ଦୁନିଆରେ ଅନେକ ଲୋକ ଅଛନ୍ତି ସେମାନେ ଯାହା ନୁହନ୍ତି, ତାହାଠାରୁ ଅଧିକ ବୋଲି ଦେଖେଇ ନୁଅନ୍ତି । ପ୍ରକୃତରେ ତାଙ୍କର ରୂପଟି ଅନ୍ୟ ଆଗରେ କାର୍ଯ୍ୟବେଳେ ଧରା ପଡ଼ିଯାଏ । ସେହି ସମୟରେ ତା'ର ଏହି ନିହିତ କର୍ମକୁ ଦେଖି ଲୋକମାନେ ଉପହାସ କରନ୍ତି । ତେଣୁ ଲୋକମାନଙ୍କର ସେହି କାର୍ଯ୍ୟକଳାପକୁ ଦେଖି ଏପରି କୁହାଯାଇଛି ।

ପ୍ର: (ଖ)କୁକୁର ସିଂହ ହେବ ନାହିଁ କାହିଁକି ?

ଉ:କୁକୁରର ସ୍ଥାନ ମାଲିକର ଘରେ । ମାତ୍ର ସେ ଯଦି ଘର ଛାଡ଼ି ପର୍ବତ ସୁମ୍ମାରେ ରହେ ଓ ସିଂହ ଠାଣିରେ ଠିଆ ହୋଇ ଭୁକୁଷ୍ମନ କରି ଗର୍ଜନ କରେ, ତେବେ ତାକୁ ସିଂହ କୁହାଯିବ ନାହିଁ । କୁକୁର ହିଁ କୁକୁର । ସେ ସିଂହ ହେବ ନାହିଁ । ଏପରି କଲେ ଲୋକହସା ସାର ହେବ ।

ପ୍ର: (ଗ)ଗ୍ରାମଗୁଜରୀ ଗାଇ ହେବ ନାହିଁ କାହିଁକି ?

ଉ:ଗ୍ରାମଗୁଜରୀ ପଙ୍କରେ ଲୋଟେ । ବିଷ୍ଣା ଭକ୍ଷଣ କରେ । ମାତ୍ର ସେ ଯଦି ଦେହରେ ଗଙ୍ଗାର ଧୂଳି ବୋଲି ଦୁଃ, ବିଷ୍ଣା ଭକ୍ଷଣ ବର୍ଷେ କାଳ ନକରେ ଗାଇକ୍ଷୀର ପାନ କରେ; ତେବେ ବି ଗୁଜରୀ ଗାଇ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ । କାରଣ ଗାଇ ଓ ଗ୍ରାମଗୁଜରୀ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ । ଏହା କଲେ ଲୋକହସା ହେବ ।

ପ୍ର: ଘ)ସିଂହ ଓ କୁକୁରର କାର୍ଯ୍ୟ କିପରି ଭିନ୍ନ ?

ଉ:ସିଂହ ବଣରେ ରହେ । କୁକୁର ଘରେ ରହେ । ସିଂହ ବେଳ ଉପରେ ଘାଞ୍ଚ ଲୋମ ଦେକାଯାଏ । ମାତ୍ର କୁକୁର ପାଖରେ ତାହା ନଥାଏ । ସିଂହ ବଣରେ ବୁଲି ଶିକାର କରେ । ମାତ୍ର କୁକୁର ମାଲିକର କାର୍ଯ୍ୟ କରେ ଓ ତା'ର ହାତଟେକା କାବ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କରେ । ତେଣୁ ସିଂହ ପରି ହେବା ପାଇଁ ଯଦି କୁକୁର ଚେଷ୍ଟା କରେ, ତେବେ ଲୋକହସା ହିଁ ସାର ହେବ ।

Extract-18

ଦେହରେ ବାଜିଲେ ପର ନିଃଶ୍ଵାସ

ସମ୍ପାଳିବାକୁ ନ ଥାଇ ବିଶ୍ଵାସ,

ନିର୍ଲଜ ଅଭିମାନେ ଡେରି ଛାଡ଼ି

ହାତୀ ଲଢ଼ାଇ କି ବାନ୍ଧିଲେ କାତି !

ପ୍ର: (କ) କଣେ ଦୁର୍ବଳ ଲୋକର ବର୍ଣ୍ଣନା କିପରି ହୋଇଛି ?

ଉ: ଦୁର୍ବଳ ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟର ଲୋକ ନିଜର ସୀମା ଓ ଯୋଗ୍ୟତା ବୁଝି ପାରିବା ଭବିତ । କଣେ ଲୋକ, ଯେ ଅନ୍ୟର ନିଃଶ୍ଵାସ ପବନ ଟିକିଏ ମଧ୍ୟ ସହି ପାରୁ ନାହିଁ ସେ ଯଦି କଣେ ଶୁଭ ବଳିଷ୍ଠ ଲୋକ ସହିତ ପ୍ରତିଦ୍ଵନ୍ଦ୍ଵିତା କରିବାକୁ ବାହାରେ ତାହାର ଅବସ୍ଥା ନିଶ୍ଚୟ ଶୋଚନୀୟ ହେବ ।

ପ୍ର: (ଖ) ହାତୀର ଉଲ୍ଲେଖ କାହିଁକି ହୋଇଛି ?

ଉ: ହାତୀ ଗୋଟିଏ ସୁସ୍ଥ ଏବଂ ବଳବାନ ଜୀବ । ତା ସହିତ ଲଢ଼େଇ କରିବାକୁ କୌଣସି ଜୀବ ଏପରିକି ମନୁଷ୍ୟ ସାହସ କରନ୍ତି ନାହିଁ । ତେଣୁ କବି ଏକ ବଳିଷ୍ଠ ଜୀବର ଦୁଷ୍ଟାନ୍ତ ଦେବା ପାଇଁ କବି ଏଠାରେ ହାତୀର ଉଲ୍ଲେଖ କରିଛନ୍ତି ।

ପ୍ର: (ଗ) କବି କେଉଁ ଚିନ୍ତାକୁ ନିର୍ଲଜ ଅଭିମାନ କହିଛନ୍ତି ?

ଉ: ଦୁର୍ବଳ ଯଦି ସରଳ ବ୍ୟକ୍ତି ସହିତ ପ୍ରତିଯୋଗିତା କରିବାକୁ ମାଡ଼ି ଆସେ ତାର ଅବସ୍ଥା ଗୁରୁତର ହେବ । ଏପରି ଚିନ୍ତା ସର୍ବଦା ବର୍ଜନୀୟ । ତେଣୁ କବି ଶାରୀରିକ ଦୁର୍ବଳ ଲୋକକୁ ସାବଧାନ କରି ଏପରି କହିଛନ୍ତି ।

ପ୍ର: (ଘ) ଏ କବିତାର ପୃଷ୍ଠଭୂମି ଲେଖା ।

ଉ:ଗଞ୍ଜାମ ଜିଲ୍ଲାର ଜଳନ୍ତର ରାଜ୍ୟର ରାଜା ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଛୋଟରାୟ କବି ବଳଦେବ ରଥଙ୍କ କବି ପ୍ରତିଭାରେ ପ୍ରସନ୍ନ ହୋଇ ତାଙ୍କୁ କବିସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ୍ୟ ଉପାଧି ଦେଇଥିଲେ । ଅନ୍ୟ କବିମାନେ ଏଥିରେ ଇର୍ଷ୍ୟାକୁ ହୋଇ ବଳଦେବଙ୍କୁ ଅପମାନିତ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରୁଥିଲେ । ଏପରି କବିମାନଙ୍କ ସଭାବକୁ ବଳଦେବ ମିଜ ଜଳଜ ସୁନରେ ହିଁ ଉତ୍ତର ଦେଇ ରଚନା କରିଥିଲେ 'ଗଗତେ କେବଳ' । ପ୍ରକୃତି ଯାହାକୁ ଯେମିତି କରିଛି ସେଥିରେ ସେ ମନୁଷ୍ୟ ହୋଇ ମିଜର ଉନ୍ମତି କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିବା ଉଚିତ । ଇର୍ଷ୍ୟା କରି ମକଲ କଲେ ଲୋକହୁମ୍ରା ହେବ ।

ଗରିବର ଦୁର୍ଗାସ୍ତବ

Extract-19

କିଭଳି ଭାବିବି ତୁମେ ହୋଇନାହିଁ

ମନ୍ତ୍ରୀ ସର୍ଗପୁରେ

ଖାଇବାକୁ ଯେଣୁ ମନା କଲା ନାହିଁ

ଯିଏ ଦେଲା ଯେତେବେଳେ

ପ୍ର: (କ)କବି ଦୁର୍ଗାଙ୍କୁ ସର୍ଗପୁରର ମନ୍ତ୍ରୀ ବୋଲି କାହିଁକି କହିଛନ୍ତି ?

ଉ:ମନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କର ସ୍ଥାନ ଆମ ସମାଜରେ ସବୁଠୁ ଉଚ୍ଚରେ । ସେମାନଙ୍କୁ ନାନା ପ୍ରକାର ସୁସାଧୁ ଖାଦ୍ୟପଦାର୍ଥ ଅର୍ପଣ କରାଯାଏ । ସେମାନେ ତାହାକୁ ଗ୍ରହଣ ମଧ୍ୟ କରିଥାନ୍ତି । ଦୁର୍ଗାପୂଜାରେ

ସେହିପରି ଦିନରାତି ପୂଜା ହୁଏ । ମାଆକୁ ନାନା ପ୍ରକାର ଭୋଗ ଦିଆଯାଏ । ସେହି ସବୁକୁ ସେ ମଧ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତି । ତେଣୁ କବି ଦୁର୍ଗାଙ୍କୁ ମନ୍ତ୍ରୀ ବୋଲି କହିଛନ୍ତି ।

ପ୍ର: (ଖ)ଶାଲବାକୁ ହେଲା ଦଗଧର - ଏକଥା କାହିଁକି କୁହାଯାଇଛି ?

ଉ: ସହରରେ ଧନୀଲୋକେ ପୂଜା ମଣ୍ଡପରେ ଭିଡ଼ ଲଗାନ୍ତି । ସେମାନେ ପୂଜାବେଳେ ମାଆଙ୍କୁ ନାନାପ୍ରକାରର ସୁସାଦୁ ହବ୍ୟ ଭୋଗ ଆକାରରେ ଦିନର ବିଭିନ୍ନ ସମୟରେ ଅର୍ପଣ କରନ୍ତି । ମାଆ ଦୁର୍ଗା ମଧ୍ୟ ତାହା ଗ୍ରହଣ କରୁଥିବାରୁ କବି ଏହିପରି କହିଛନ୍ତି ।

ପ୍ର: (ଗ)ମାଆଙ୍କର ଆଗମନକୁ ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କର ଗନ୍ତ କୁହାଯିବାର କାରଣ କ'ଣ ?

ଉ:ମାଆ ତିନିଦିନ ପାଇଁ ମର୍ତ୍ତ୍ୟକୁ ଆସନ୍ତି ଓ ତତ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦିନ ବିବାୟ ଦିଅନ୍ତି । ମନ୍ତ୍ରୀମାନେ ସେହିପରି ଅଳ୍ପ ସମୟ ପାଇଁ ଆସି ଚାଲିଯାଆନ୍ତି । ଗାଆଁକୁ ନଯାଇ ସହରରେ ବୁଲି ଫେରିଯାଆନ୍ତି । ସେହିପରି ମାଆ ଦୁର୍ଗା ମର୍ତ୍ତ୍ୟକୁ ନଯାଇ ଏହି ସହରରେ ଥିବାରୁ ତାଙ୍କର ଆଗମନକୁ ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କର ଗନ୍ତ କୁହାଯାଇଛି ।

ପ୍ର: (ଘ)ନିଆଁଶୁଣ୍ଠାରେ କବି ଦୁର୍ଗାଙ୍କୁ କିପରି ହଲରାଣ କରିବେ ?

ଉ:ନିଆଁଶୁଣ୍ଠା କବିଙ୍କ ସମ୍ପାଦିତ ଏକ ସମାଲୋଚନାମୂଳକ ପତ୍ରିକା । ଏଥିରେ ଓଠିଶାର ପ୍ରତିଟି ଅଞ୍ଚଳର ବାସ୍ତବଚିତ୍ର ପ୍ରକାଶ ପାଏ । ବଡ଼ବଡ଼ିଆଙ୍କର ଭଲମନ୍ଦ, ସମାଜରେ ଘଟୁଥିବା ଅନ୍ୟାୟ, ଅନାତି, ଦୁନ୍ଦାତିର ଚିତ୍ର ପ୍ରକାଶ ପାଏ । ମାଆ ଦୁର୍ଗା ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ପରି ମର୍ତ୍ତ୍ୟକୁ ନଆସି ସହରରେ ବୁଲିଗଲେ । ତାହାପୁଣି ମାତ୍ର ତିନିଦିନ ପାଇଁ । ଏମିତି ଯଦି ସେ ଆଉ କେବେ ଆସିବେ ତେବେ ତାଙ୍କ ନାମରେ କବି ନିଜର ପତ୍ରିକା ନିଆଁଶୁଣ୍ଠାରେ ପ୍ରକାଶ କରି ଦାଙ୍କୁ ହଲରାଣ କରିବାକୁ ଧମକ ଦେଇଛନ୍ତି ।

Extract-20

ଦେଖୁଥିବ ମାଆ, ନଗ୍ନ ବିଦ୍ରାରେ

ମନ୍ଦିର କେତେ ବୁଲି

ଆଗପରି ଆଉ ତୁମ ସେବା ଲାଗି

ନାହିଁ କାହିଁ ଛେଦ ବଳି

ପ୍ର: (କ)ମାଆ ତୁମ୍ଭା ମଫମ୍ଭକୁ ଗଲେ ନାହିଁ କାହିଁକି ?

ଉ:ମଫମ୍ଭରେ ଗଲି. ଶରଣାପ୍ରାପ୍ତେ ରହୁଛି । ସେମାନେ ଭଲକରି ସୁଠେ ଖାଇବାକୁ ପାଆନ୍ତି ନାହିଁ । ଦିନେ ଖାଇ ତିନିଦିନ ଉପବାସ ରହୁଛି । ମନ୍ତ୍ରାପାଦେ ତ ମଫମ୍ଭକୁ ପାଆନ୍ତି ନାହିଁ । କାରଣ ସେଠାରେ ଭଲ ଭାବେ ଆଦର ଅଭ୍ୟର୍ଥନା ମଳିବ ନାହିଁ । ସହରରେ ଧନୀମାନେ ରହୁଛି । ସେମାନେ ଭଲ ଭୋଗ ଦେବେ । ତେଣୁ ମାଆ ତୁମ୍ଭା ମଫମ୍ଭକୁ ଗଲେ ନାହିଁ ।

ପ୍ର: (ଖ)ବିଦ୍ରା ଗଲାବେଳେ ମାଆ କେଉଁ ଦୃଶ୍ୟ ଦେଖୁଥିବେ ?

ଉ:ମାଆ ତୁମ୍ଭା ନଗରରେ ବୁଲିଲାବେଳେ କେତେ ମନ୍ଦିର ବୁଲି ଦେଖୁବେ । ଏବେ ସେଠାରେ ଆଗପରି ଆନ୍ତରିକତାର ସହିତ ପୂଜା ହେଉନାହିଁ । ଆଗେ ଯେଉଁ ଛେଳିମାନଙ୍କୁ ବଳି ଦିଆଯାଉଥିଲା, ତାହା ଆଉ ଏବେ ହେଉନାହିଁ କାରଣ ସେଦିନର ଛେଳିମାନେ ଆଜି ଚୋର, ବଜାରିଆ, ଲାଞ୍ଜୁଆ, ଖରୁଆ ହୋଇଯାଇଛନ୍ତି । ବଳିର ପରିମାଣ କମିଯାଇଛି । ଏହି ସବୁ ଦୃଶ୍ୟ ମାଆ ଦେଖୁବେ ।

ପ୍ର: (ଗ)ମାଆଙ୍କର ଚି.ଏ. ବିଲ୍ ବିଷୟରେ କବି କ'ଣ କହିଛନ୍ତି ?

ଉ: ବଡ଼ ବଡ଼ ଅଧିକାର, ମହା ଗନ୍ତରେ ଗଲେ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ଦିଅନ୍ତି । ମହାମାନେ ଅଧିକ ଗନ୍ତଶକ୍ତି
ଦିଅନ୍ତି । ମାଆ ଦୁର୍ଗାଙ୍କର ଯେଉଁ ପୂଜା ଚାଲିଛି, ତାହା ଅତି ଆଦରରେ ହେଉଛି । ସେ
ସହରରେ ବୁଲୁଛନ୍ତି । ଆଦର ଯତ୍ନ ପାଉଛନ୍ତି । ତେଣୁ ତାଙ୍କର ଏହି ଗନ୍ତକୁ କବି ଟି.ଏ ବିଲ୍
କଥା କହିଛନ୍ତି । ମାଆ ଅଧିକ ଟି.ଏ, ବିଲ୍ ନେଇଥିବେ ବୋଲି କବି ଭାବୁଛନ୍ତି ।

ପ୍ର: (ଘ) ମାଆଙ୍କୁ ପୂଜା କରିଥିବା ଲୋକଙ୍କ ବିଷୟରେ କବି କ'ଣ କହିଛନ୍ତି ?

ଉ: ମହାମାନେ ସହରକୁ ଆସିଲେ ବାଟରେ ଲୋକମାନଙ୍କଠାରୁ ଲୋକଦେଖାଣିଆ
ଅଭିବାଦନ ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତି । ସେହିଲୋକେ ଅନ୍ୟର ତର୍କିବିପି ମହାଙ୍କୁ ଅଭ୍ୟର୍ଥନା କରନ୍ତି ।
ସେହିପରି ଦୁର୍ଗାଙ୍କୁ ସହରରେ ଯେଉଁ ପୂଜା କରାଯାଏ, ତାହା ଲୋକ ଦେଖାଣିଆ ପୂଜା ।
ସେମାନେ ଶକ୍ତିଭେଟି ଦିଅନ୍ତି । ସେମାନେ ପ୍ରକୃତରେ ମଣିଷ ହୁଅନ୍ତି । ମଣିଷ ରୂପରେ ଥିବା
କଣେ କଣେ ଦାନବ ।

Extract-21

ନଗରେ ଜନନୀ ! ତୁମକୁ ପୂଜିଲେ

ଯେ ଦେଇ ଅର୍ଘ୍ୟପୁଲ

ଜାଣି ପାରିଲନି ସେଗୁଡ଼ାକ ଖାଲି

ମଣିଷ ମରାର କଳ !

ପ୍ର: (କ) ସହରରେ ଦୁର୍ଗାପୂଜା କିପରି ହୁଏ ?

ଉ: ସହରର ପୂଜା ଲୋକ ଦେଖାଣିଆ ଓ ଆଦର ପୂର୍ଣ୍ଣ । ସେଠାରେ ଭକ୍ତି ଅପେକ୍ଷା
ଚାକଚକ୍ୟ ଦେଖା । ଏସବୁ ଶକ୍ତି ଦିମିର ମହାମାନଙ୍କୁ ଲୋକଙ୍କଠାରୁ ଟଙ୍କା ଆଦାୟ ହୁଏ । ସେହି

ଗରିବ ଖଟି ଖୁଆଁଙ୍କର ଟଙ୍କାରେ ଧନୀମାନେ ସହରରେ ଦେବାଦୁର୍ଗାଙ୍କର ପୂଜା ଆଡ଼ମ୍ବରରେ କରନ୍ତି । ମେଢ଼, ତୋରଣ ସାଜସଜ୍ଜାରେ ଝଲସାଲ ଦିଅନ୍ତି ।

ପ୍ର: (ଖ)'ମଣିଷମରାର କଳ' ଏହା କହିବାର ଅର୍ଥ କ'ଣ ?

ଉ:ଏହାର ପ୍ରକୃତ ଅର୍ଥ ହେଲା ଗରିବମାନଙ୍କୁ ଶୋଷଣ କରିବା । ଗାଁ ଗହଳରେ ଥିବା ଖଟିଖୁଆଁଙ୍କଠାରୁ ଅନ୍ୟାୟରେ ଧନ ଅର୍ଜନ କରି ସହରର ବଡ଼ବାବୁ ମାନେ ଧନୀ ବୋଲନ୍ତି । ଫଳରେ ଗାଁର ନିରୀହ ଲୋକେ ମୃତ୍ୟୁର ଶିକାର ହୁଅନ୍ତି । ତେଣୁ ପୂଜାପୂଜା ବଦଳରେ ଧନୀମାନେ ଗରିବଙ୍କୁ ଶୋଷଣ କରୁଛନ୍ତି ବୋଲି କହିଛନ୍ତି ।

ପ୍ର: (ଗ)କବିଙ୍କ ବର୍ଣ୍ଣନାରେ ପ୍ରକୃତ ପୂଜା କିପରି ଚାଲିଛି ?

ଉ:ଗାଁରେ ଦୁର୍ଗାପୂଜା ସମ୍ପ୍ର । କାରଣ ସେଠି ତ ଦୁଇଓଲି ଖାଇବାକୁ ମିଳେ ନାହିଁ । ଆଉ ଆଡ଼ମ୍ବରରେ ପୂଜା ହେବ କିପରି ? ଗାଁ ଲୋକେ ଶୋଷଣର ଶିକାର ହୁଅନ୍ତି । ସେହିମାନଙ୍କର ରକ୍ତକୁ ଚିପୁଡ଼ି ସହରର ଧନୀମାନେ ମାଆ ଦୁର୍ଗାଙ୍କୁ ପୂଜା କରନ୍ତି । ସେମାନେ ମାଆଙ୍କର ଦେହରେ ଯେଉଁ ସିନ୍ଦୂର ବୋଳନ୍ତି, ତାହା ସେହି ଖଟିଖୁଆଁ ମଫସଲବାସୀଙ୍କର ଡାଳାରକ୍ତ । ତେଣୁ ଦରିଦ୍ରଙ୍କୁ ଶୋଷଣ କରି ହେଉଥିବା ଏହି ରପୂଜାକୁ କବି ପସନ୍ଦ କରିନାହାନ୍ତି ।

ପ୍ର: (ଘ) ମାଆଙ୍କର ଆଗାମୀ ଗନ୍ତ ନିମିତ୍ତ କବି କେଉଁ ମେମୋରାଣ୍ଡମ୍ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଛନ୍ତି ?

ଉ:କବି ଷୋଭର ସହିତ କହିଛନ୍ତି, ମାଆ ସହରରେ ତିନିଦିନ ଗନ୍ତ କରି ଚାଲିଗଲେ । ଅଧର ଗାଁକୁ ଆସିଲେ ନାହିଁ । ଆସନ୍ତାବର୍ଷ ଏମିତି ଗନ୍ତରେ ଆସିଲେ ଯଦି ମଫସଲକୁ ନଥାଏନି, ତେବେ ତାଙ୍କ ନାଁରେ ନିଆଁଖୁଣ୍ଟାରେ ପୂଜାଣ କରି ତାଙ୍କୁ ହଇରାଣ କରିବେ । ଏଥର ତ ଚାଲିଗଲେ, ସେଥିପାଇଁ କବିଙ୍କର ଗୋଚନା ନାହିଁ । ମାତ୍ର ଆଗାମୀ ଗନ୍ତ ବେଳେ ନିଶ୍ଚୟ ମାଆ ଦୁର୍ଗା ଆସିବେ । ଏହି ମେମୋରାଣ୍ଡମ୍ କବି ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଛନ୍ତି ।

Extract-22

ତୁମେ ତ ଖାଇଲ ଭୋଗରାଗ ବୁଲି

ଧାନେ-ଧାନେ ନାନାମତେ

କିଏ ମେ ପୂଜିଲା ଖଜା ପିଠା ଦେଇ

କିଏ ବା ଖେଚିଢ଼ି ଭାତେ ।

ପ୍ର: (କ) କବି ମାଆ ଦୁର୍ଗାଙ୍କୁ କାହା ସହିତ ତୁଳନା କରିଛନ୍ତି ?

ଉ:ଉକ୍ତ ପଦ୍ୟରେ କବି ମାଆ ଦୁର୍ଗାଙ୍କୁ ମନ୍ଦାଙ୍କ ସହିତ ତୁଳନା କରିଛନ୍ତି । ମନ୍ଦାଙ୍କୁ ଯେପରି ଫୁଲମାଳ ଦେଇ ସମ୍ବର୍ଦ୍ଧନା କରାଯାଏ, ମାଆଙ୍କୁ ସେହିପରି ସହରରେ ସମ୍ବର୍ଦ୍ଧନା କରାଯାଉଛି । ଏହି ବାହ୍ୟ ଆଡ଼ମ୍ବରକୁ କବି ଆବେ ପ୍ରସନ୍ନ କରିନାହାନ୍ତି ।

ପ୍ର: (ଖ) ମାଆ କିପରି ପୂଜା ଅର୍ଚ୍ଚନା ଗ୍ରହଣ କରୁଛନ୍ତି ?

ଉ:ଧରାବାସୀ ବିଭିନ୍ନ ଉପାୟରେ ମାଆକୁ ପୂଜା କରୁଛନ୍ତି । କିଏ ଭୋଗରାଗ କରୁଛି ତ ଆଉ କିଏ ଖଜା ପିଠା, ଖେଚିଢ଼ି ଭାତ ଦେଉଛି । ଦିନକୁ ବାରବାର ଖାଇବାକୁ ଦେଉଛନ୍ତି । ଭକ୍ତି ଅପେକ୍ଷା ବାହ୍ୟ ଆଡ଼ମ୍ବରରେ ଲୋକେ ମାଆ ଦୁର୍ଗାଙ୍କୁ ପୂଜା କରୁଛନ୍ତି । ମାଆ ମଧ୍ୟ ସେହି ଆଡ଼ମ୍ବରପୂର୍ଣ୍ଣ ପୂଜା ଅର୍ଚ୍ଚନା ଗ୍ରହଣ କରୁଛନ୍ତି ।

ପ୍ର: (ଗ) ନୂତନ ହାତ୍ତାଗାଡ଼ି କାହିଁକି କୁହାଯାଇଛି ?

ଉ: ନୂତନ ହାତ୍ତାଗାଡ଼ି କହିଲେ ନୂଆ ଉଡ଼ାକାହାଜକୁ ବୁଝାଏ । ମନ୍ଦାମାନେ ଗସ୍ତରେ ଗଲେ ଏମିତି ନୂଆ ଉଡ଼ାକାହାଜରେ ବସି ଆକାଶମାର୍ଗରୁ ଲୋକଙ୍କ ଦୁଃଖ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶାକୁ ଦେଖନ୍ତି । ମାଆ ମଧ୍ୟ ମର୍ତ୍ତ୍ୟକୁ ଆସିଛନ୍ତି ଆଡ଼ମ୍ବରପୂର୍ଣ୍ଣ ସାଜସଜ୍ଜାରେ । ଆଡ଼ମ୍ବରରେ ପୂଜା ପାଇ ପୁଣି ତିନିଦିନ

ପରେ ଫେରିଯାଆନ୍ତି । ମଫସଲକୁ ଯାଆନ୍ତି ନାହିଁ । ସହରରେ ରହି ପୂଜା ପାଆନ୍ତି । ତେଣୁ
ସତେ ଯେପରି ମାଆ ମୂଆ ଭଢ଼ାଜାହାଜରେ ବସି ମର୍ତ୍ତ୍ୟ ଭ୍ରମଣ କରି ଫେରିଯାଉଛନ୍ତି ।

ପ୍ର: (ଘ)ଜଗତଜନନୀ ନାଆଁ ଦୁର୍ଗାଙ୍କ ପାଇଁ କାହିଁକି ଠିକ୍ ଦୁହେଁ ବୋଲି କବି କହିଛନ୍ତି ?

ଉ: ଯିଏ ଜଗତର ଜନନୀ ସେ ମମତାଙ୍କର ଦୁଃଖ ବୁଝନ୍ତି । ମାତ୍ର ମାଆ ଦୁର୍ଗା କେବଳ ସହରର
ଆଡ଼ମ୍ବରପୂର୍ଣ୍ଣ ପୂଜାରେ ସନ୍ତୋଷ ପ୍ରକାଶ କରୁଛନ୍ତି । ସହର ଛାଡ଼ି ମଫସଲ ଆଡ଼କୁ ଯାଇ
ନାହାନ୍ତି । ତାଙ୍କର ଦର୍ଶନ ନିମିତ୍ତ ଧନୀମାନେ ଡେଲାପେଲା ଲଗାଉଛନ୍ତି । ମାଆ ମନ୍ତାପରି
ସହର ଭ୍ରମଣ କରୁଛନ୍ତି । ମାତ୍ର ମଫସଲକୁ ଯାଉନାହାନ୍ତି । ତେଣୁ ତାଙ୍କ ନାମ କିଏ
'ଜଗତଜନନୀ' ଦେଲା ବୋଲି କବି ବିସ୍ମୟଭାବ ପ୍ରକାଶ କରିଛନ୍ତି ।